

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářská práce

Daňová problematika zemědělského podniku a účtování dotací

**Tax problematic of an agricultural company and accounting of
subsidies**

Petra Žižková

Plzeň 2019

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta ekonomická
Akademický rok: 2018/2019

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE (PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Petra ŽÍŽKOVÁ**
Osobní číslo: **K16B0381P**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Podniková ekonomika a management**
Název tématu: **Daňová problematika zemědělského podniku a účtování dotací**
Zadávací katedra: **Katedra financí a účetnictví**

Zásady pro vypracování:

1. Charakterizujte daňovou soustavu ČR.
2. Definujte čerpání dotací v zemědělském podniku.
3. Představte vámi vybraný daňový subjekt.
4. Analyzujte daňové a účetní dopady při čerpání dotací v zemědělském podniku.
5. Formulujte závěr a doporučení.

Rozsah grafických prací: **neuveden**
Rozsah kvalifikační práce: **40 - 60**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**
Seznam odborné literatury:

- ČECHURA, Lukáš. *Veřejné statky v zemědělství*. Průhonice: Professional Publishing, 2016. ISBN 978-80-906594-2-1.
- DVOŘÁKOVÁ, Dana. *Specifika účetnictví a oceňování v zemědělství*. Praha: Wolters Kluwer, 2017. ISBN 978-80-7552-907-7.
- KADLEC, Jirí a kolektiv. *Abeceda účetnictví pro podnikatele 2018*. Olomouc: ANAG spol. s. r. o. 2018. ISBN 978-80-7554-121-5.
- KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7478-841-3.
- SVATOŠ, Miroslav. *Ekonomika agrárního sektoru*. Praha: ČZU v Praze, 2018. ISBN 978-80-213-2807-5.
- ŠULCOVÁ-SEIDLOVÁ, Marta. *Daňová soustava*. Praha: ČZU v Praze, 2014. ISBN 978-80-213-2451-0.

Vešoucí bakalářské práce: **Ing. Zdeněk Hruška, Ph.D.**
Katedra financí a účetnictví

Datum zadání bakalářské práce: **23. října 2018**
Termín odevzdání bakalářské práce: **23. dubna 2019**

Doc. Ing. Michaela Křehová, Ph.D.
děkanka

Ing. Pavlína Hejzlová, Ph.D.
vedoucí katedry

V Plzni dne 23. října 2018

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

„Daňová problematika zemědělského podniku a účtování dotací“

vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucího bakalářské práce za použití pramenů uvedených v přiložené bibliografii.

V Plzni dne 18. 4. 2019

.....

podpis autora

Poděkování

Ráda bych tímto poděkovala panu Ing. Zdeňku Hruškovi za odborné vedení mé práce, ochotu a cenné rady pro její zpracování. Dále bych chtěla podekovat hlavnímu ekonomovi vybrané společnosti paní Ing. Daně Peřinové za poskytnutí stěžejních informací k tématu práce.

Obsah

Úvod.....	8
Cíle práce a metodika	9
1 Problematika daňového systému České republiky	11
1.1 Definice daně	11
1.2 Historie daní	12
1.3 Funkce daní	13
1.4 Vymezení základních daňových prvků	14
1.5 Charakteristika daňové soustavy ČR	17
1.6 Charakteristika přímých daní v daňové soustavě ČR	18
1.6.1 Daň z příjmů právnických osob	18
1.6.2 Daň silniční	19
1.6.3 Daň z nemovitých věcí	21
1.6.4 Daň z nabytí nemovitých věcí	23
1.7 Charakteristika nepřímých daní daňové soustavy ČR	25
1.7.1 Daň z minerálních olejů	25
1.7.2 Daň z přidané hodnoty	26
1.7.3 Daň z elektřiny	28
2 Problematika zemědělských dotací	29
2.1 Vývoj finančních nástrojů společné zemědělské politiky	29
2.2 Význam dotací	31

2.3	Rozdělení dotačních titulů.....	32
2.3.1	Přímé platby	32
2.3.2	Platby v rámci programu rozvoje venkova	34
2.3.3	Národní platby	34
2.3.4	Národní podpory Ministerstva zemědělství (podpory PGRLF)	35
3	Charakteristika vybraného zemědělského podniku	36
3.1	Popis současné situace ve společnosti.....	36
3.2	Strategie společnosti.....	37
4	Daňové zatížení vybraného podniku.....	38
4.1	Daň z příjmů právnických osob	39
4.2	Daň z přidané hodnoty	41
4.3	Daň z minerálních olejů	43
4.4	Daň silniční	45
4.5	Daň z nemovitých věcí.....	47
4.6	Daň z nabytí nemovitých věcí.....	50
5	Charakteristika čerpaných dotací a jejich účtování	52
5.1	Popis poskytovaných dotačních titulů.....	53
5.2	Účtování dotací	56
5.2.1	Členění dotací pro účely účetnictví	56
5.2.2	Aplikace účtování dotací na konkrétních příkladech v podniku.....	58
5.3	Následky čerpání zemědělských dotací	60
5.3.1	Dotace jako příjem zemědělského podniku	60
5.3.2	Proces obdržení dotace	60

5.3.3	Dohadné položky a jejich účtování.....	62
5.3.4	Výhoda čerpání dotací	65
6	Zhodnocení a návrhy na zlepšení.....	66
	Závěr	68
	Seznam použitých zdrojů.....	70
	Seznam obrázků.....	72
	Seznam tabulek	73
	Seznam příloh	74
	Abstrakt.....	11
	Abstract.....	12

Úvod

Daně nepřetržitě ovlivňují život každého občana. Objevují se při běžném nákupu potravin v supermarketu, cestování do zahraničí nebo nabytí vlastního příjmu, ať už ze zaměstnání, či majetku. Působení daní má rozsáhlé kořeny v historii financí a jejich vývoj je dynamický, proto je důležitou vlastností daňových subjektů finanční gramotnost a pochopení daňové problematiky, neboť ekonomické i politické prostředí se velice rychle mění.

Za úspěchem hospodaření každého podniku se skrývá pochopení situace na trhu. Daňová teorie je téma často zmiňované a především stále aktuální vzhledem k dynamice ekonomického prostředí. I přesto se však mnoho společností potýká s problémy v oblasti platby daní, jejich přesného určení nebo porozumění tomu, jak samotné daně fungují.

Podnikatelský subjekt je ovlivněn mnoha faktory, nezáleží přitom na skutečnosti, zda vystupuje jako plátce nebo poplatník daně. Všechny podniky musejí z daňového hlediska chápat způsob, kterým se daně vybírají, platí a jak ovlivňují jejich podnikání. K pochopení daňové problematiky je zapotřebí nejprve jasně stanovit účel podnikání. Mnoho dalších aspektů je pak klíčových k určení postavení na trhu.

Společnosti s předmětem podnikání v zemědělství jsou často závislé na čerpání dotací, které mohou tvořit i většinový podíl jejich příjmů. Dotační tituly vybrané pro tuto práci se zaměřují na podporu podnikání v zemědělství a zároveň se opírají o ochranu životního prostředí. Zdrojem financování dotací jsou především evropské fondy a v menším zastoupení pak státní rozpočet České republiky (dále jen „ČR“). Ministerstvo zemědělství rozhoduje o výši podpor, které jsou poskytovány účelně, a každý subjekt musí splnit řadu požadavků, aby měl nárok tyto platby čerpat.

Cíle práce a metodika

Hlavním cílem bakalářské práce je definice vybraných témat problematiky daní a zemědělských dotací v ČR a jejich následná aplikace na konkrétních situacích ve vybraném zemědělském podniku. Takovými situacemi je rozbor daňových povinností společnosti, poskytování podpory vybranými dotačními tituly a jejich účtování. Dílčím cílem práce je poskytnout doporučení ke zlepšení ekonomické situace společnosti.

Tato bakalářská práce zpracovává analýzu hospodaření podniku AGROFARMY BEZDRUŽICE, s.r.o. z hlediska daňové problematiky a účtování dotací. Daná společnost byla zvolena z důvodu flexibilní spolupráce při poskytnutí potřebných dat a zdrojů k vypracování práce. Jedná se o zemědělský podnik, působící na trhu již 17 let, a proto bylo možné nasbírat poznatky a zkušenosti rozsáhlejšího charakteru.

Mezi metody využití při tvorbě práce patří pozorování, vědecký popis vybraných témat a analýza. Pozorování představuje základ vědeckých metod a v případě předložené práce je výstupem pozorování popis jevů, které souvisejí s problematikou daňového systému ČR a poskytování dotací v zemědělství. Praktická část dále zpracovává analýzu hospodaření z hlediska vybraných témat, aplikuje teoretické poznatky na konkrétních příkladech a následně podává vysvětlení návrhů a předložených doporučení.

Práci tvoří 7 hlavních kapitol. První kapitola pojednává o daňové teorii. Ústředním cílem této kapitoly je vymezit pojem daň a charakterizovat veškeré daně v daňové soustavě ČR, které ovlivňují vybraný podnik. Kapitola také popisuje základní daňové prvky a člení vybrané daně na přímé a nepřímé.

Druhá kapitola se věnuje problematice zemědělských dotací poskytovaných v ČR. Charakterizuje vývoj finančních nástrojů společné zemědělské politiky a člení dotační tituly na platby přímé, platby v rámci programu rozvoje venkova, národní platby a podpory národního charakteru zprostředkované Ministerstvem zemědělství.

Třetí kapitola si klade za cíl představit vybraný zemědělský podnik AGROFARMY BEZDRUŽICE, s.r.o. a popsat současnou situaci ve společnosti. Dále kapitola popisuje strategii společnosti s vymezením podnikových cílů.

Následující dvě kapitoly se věnují vybranému zemědělskému podniku. Kapitola čtvrtá se zaměřuje na daňové zatížení podniku s příklady uvedenými u každé daně. Pátá kapitola popisuje dotace, které podnik AGROFARMY BEZDRUŽICE, s.r.o. čerpá a jejím hlavním cílem je podrobné řešení příkladů účtování dotací a možných dopadů při jejich čerpání.

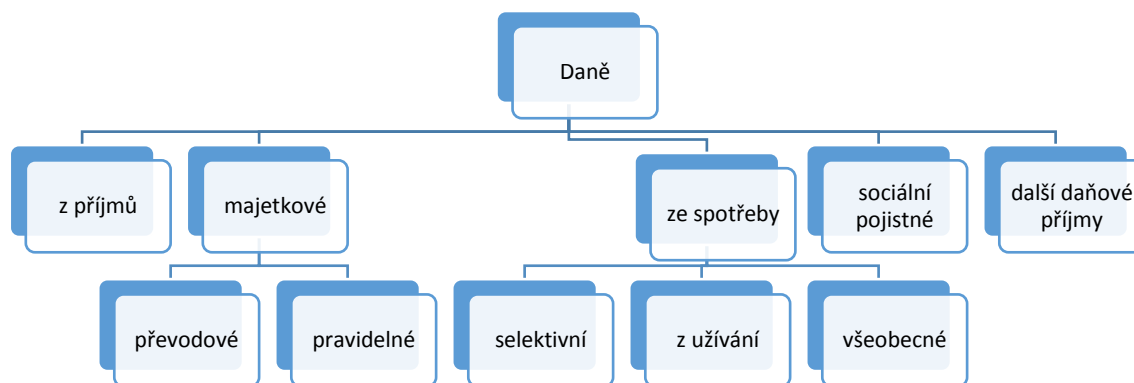
Šestá kapitola poskytuje zhodnocení dané problematiky ve spojení se zvoleným podnikem a podává návrhy na možné budoucí zlepšení ekonomické situace podniku, které jsou úzce spjaty s dosažením podnikových cílů.

Veškeré informace, stěžejní pro vypracování daného tématu, byly získány z doporučené odborné literatury, z účetních výkazů vybrané společnosti veřejně dostupných na webových portálech, internetových zdrojů a odborných článků. Velká část podstatných informací pramenila z interních zdrojů společnosti a konkrétní příklady využité pro praktickou část práce byly konzultovány s hlavní účetní a hlavním ekonomem společnosti.

1 Problematika daňového systému České republiky

Pro každou daň existují požadavky, kterým vyhovuje lépe než ostatní daně. Na druhé straně lze sledovat také jisté slabiny u jednotlivých typů daní. Obrázek č. 1 popisuje daně, které se využívají v daňovém systému ČR.

Obr. č. 1: Schéma daňového systému ČR

Zdroj: Vančurová, Láchová, 2018

1.1 Definice daně

„Daň je „cena“, kterou subjekt platí za to, že spotřebovává veřejně poskytované služby, resp. statky“ (Vančurová, Láchová, s. 10).

Charakteristika pojmu daň bývá interpretována mnoha různými způsoby. Vyplývá nejčastěji ze samotné funkce daní. Podle Kubátové (2018) lze daň definovat jako: *„povinnou, zákonem stanovenou, nenávratnou platbu do veřejných rozpočtů. Je to platba neúčelová a neekvivalentní. Daň se pravidelně opakuje v časových intervalech (např. každoroční placení daně z příjmů) nebo je nepravidelná a platí se za určitých okolností (např. při každém převodu nemovitosti).“* Opakem daně v tomto smyslu jsou poplatky, neboť představují platby za dané služby poskytované veřejným sektorem (Kubátová, 2018, s. 15).

1.2 Historie daní

Počátky a vyhraňování daňové soustavy v českém státě v období středověku probíhalo srovnatelně s ostatními evropskými monarchiemi. Řada plnění ze strany poddaných obyvatel charakterizuje tehdejší komplikovanost daňové soustavy. Důležitým faktem byl vývoj soustředění veřejných financí a jejich rozdělování, které měl nejprve v plné moci panovník, začátkem 13. století se do sektoru daňové správy zařadila šlechta a po skončení válek husitských již bylo daňové přijímání v rukou stavů, jež se současně podílely také na vybírání daní (Starý, 2009).

Daňové reformy na území dnešní České republiky

Daně a daňový systém slouží jako nástroj hospodářské politiky státu, a proto je důležité sledovat aktuální politickou i ekonomickou situaci země, jejíž vývoj je značně dynamický a s každým technologickým pokrokem se rychle mění. Na území současné České republiky byly od roku 1945 realizovány celkem tři komplexní daňové reformy. V letech 1947 až 1950 proběhla první daňová reforma, která měla za cíl odstranění kapitalistického daňového systému. Druhá daňová reforma se uskutečnila v roce 1953 a jejím cílem byla socializace národního hospodářství. I přes mnoho úprav uskutečněných během reformy se její principy téměř nezměnily. Při přechodu z centrálně plánovaného hospodářství na tržně orientovanou ekonomiku, jež kladla důraz na utvoření stabilního makroekonomického prostředí, postihly daňovou soustavu poměrně rozsáhlé změny. Poslední komplexní daňová reforma datovaná k roku 1993 měla za cíl odstranění socialistického daňového systému z důvodu umožnění plynulého a úplného přechodu k tržně orientované ekonomice. Reforma dle Šulcové, Kukulové a Moravce (2014) poukazovala na čtyři základní cíle:

- cíle rozpočtově politické,
- cíle daňové spravedlnosti,
- cíle podpory podnikatelských aktivit,
- cíle integrace naší ekonomiky.

1.3 Funkce daní

Podle Kubátové (2018) rozlišujeme daně dle těchto funkcí:

- funkce alokační,
- funkce redistribuční,
- funkce stabilizační.

Alokační funkce

Účel alokační funkce spočívá v efektivním rozmístění prostředků tam, kde tržní mechanismy selhávají. Hlavní příčiny selhání představuje přítomnost veřejných statků, externalit a nedokonalé konkurence. Funkce alokační charakterizuje vložení finančních prostředků na místo jejich nedostatku nebo naopak jejich odebrání při přebytku např. v podobě ekologických daní (Kubátová, 2018).

Redistribuční funkce

„Redistribuční funkce daní vychází z toho, že rozdělení důchodů ve společnosti na základě tržních mechanismů může být pro společnost neakceptovatelné, i když je tržně efektivní“ (Vančurová, Láchová, 2018, s. 12). Redistribuční funkce zmírňuje rozdíly v důchodech jednotlivých daňových subjektů. Stát z daňového hlediska více zatíží bohatší jedince a tato skutečnost mu umožňuje pomocí transferů zvyšovat příjmy jedincům chudším. Funkce redistribuční je důležitá, protože lidé považují rozdělení důchodů za nespravedlivé (Široký, 2015).

Stabilizační funkce

Funkce stabilizační je součástí hospodářské politiky státu. Cíl samotné funkce charakterizuje zmírnění výkyvů v ekonomice a dosažení hlavních makroekonomických cílů, mezi něž patří např. růst zaměstnanosti, cenové stability a další. Vede se mnoho sporů ohledně této povahy fiskální politiky státu, odpůrci se přiklání k tvrzení, že právě snaha o stabilizaci vyvolává nestabilitu (Kubátová, 2018).

1.4 Vymezení základních daňových prvků

Daňové zákony vymezují prvky určující daňové povinnosti a možnosti jejich plnění. Takovými daňovými prvky podle Šulcové, Kukulové a Moravce (2014) jsou:

- subjekt daně,
- objekt daně,
- daňový základ,
- sazba daně,
- osvobození od daně,
- splatnost daně,
- daňové sankce.

Termín **subjekt daně** charakterizuje osobu, která podle zákona daň strpí, odvádí nebo hradí. Daňové subjekty se člení dle platby daně na poplatníky a plátce. Poplatníkem daně je fyzická nebo právnická osoba, jejíž příjem nebo majetek je dani podroben. Na druhé straně plátce daně vystupuje jako fyzická či právnická osoba, která musí daň vypočítat, vybrat a zároveň odvést veřejnému rozpočtu prostřednictvím příslušného finančního úřadu (Vančurová, Láchová, 2018).

Veškeré výstupy hospodářské činnosti musejí být zdaněny. Objektem neboli **předmětem daně** se rozumí veličina, z níž se daň vybírá. Samotný název daně určuje v mnoha situacích právě předmět daně. Mezi příklady se řadí např. důchod v podobě příjmu, majetek a spotřeba. Příjem se stává předmětem daně zpravidla ve formě platu, zisku společnosti, výnosů z investic a dalších. Majetek vystupuje v podobě movité a nemovité věci. Do skupiny movitých věcí spadají např. stroje a automobily. Nemovitý majetek zahrnuje stavby, pozemky a bytové jednotky. V obou případech dani podléhá vlastnictví majetku i výnosy z jeho eventuálního prodeje. Dani je podrobena také spotřeba a daně spotřební zákon člení na všeobecné daně v podobě daně z přidané hodnoty a daně selektivní, které se týkají vybraných produktů (Vančurová, Láchová, 2018).

Daňový základ představuje kvantifikovaný objekt daně, pomocí něhož se daň stanovuje. Z této definice vyplývá, že předmět daně udává příčinu daňové povinnosti, a základ daně následně vymezuje, z čeho daň vypočítat. U některých daní je možné základ daně snížit o specifické položky, kterými jsou například u daně z příjmů odčitatelné položky nebo nezdanitelné části základu daně (Pavlásek, Hejduková, 2011).

Upravený daňový základ je výchozím parametrem pro zjištění velikosti **sazby daně**, která dosazením do výpočtu dále stanovuje velikost daňové povinnosti. Pavlásek a Hejduková (2011) daňové sazby rozdělují následujícím způsobem.

1. Ve vztahu k druhu základu daně na:

- jednotné,
- diferencované.

Jednotné sazby jsou analogické pro jakékoliv typy předmětů daně, diferencované sazby se naopak liší dle druhu předmětu daně.

2. Ve vztahu změny velikosti daně ke změně velikosti daňového základu na:

- pevné sazby,
- relativní sazby.

Pevné sazby daně jsou určeny úplnou částkou v Kč bez zaměření na vyjádření základu daně. Sazby relativní jsou znázorněny v procentech a lze je členit na lineární, progresivní a degresivní. Lineární sazba daně je charakteristická efektem růstu daně proporcionálně neboli úměrně s růstem daňového základu. Sazba nabývá procentuální podoby ze základu daně a při jeho modifikaci zůstává neměnná. Progresivní sazba popisuje děj, při němž s růstem daňového základu roste také daň, a to poměrně rychleji než samotný základ daně. Konstrukce sazby degresivní zobrazuje pokles daňové sazby při současném růstu základu daně. Tento typ sazby není charakteristický pro daňovou soustavu ČR (Pavlásek, Hejduková, 2011).

Daňové zákony definují podmínky nároku na **osvobození od daně** neboli zbavení povinnosti daň odvádět. Mohou být specifikovány pouze částečně nebo plně. Tento fakt nemusí být vždy výhodou, například pokud u daně z příjmů poplatník eviduje příjem osvobozený od daně, nemůže na něj uplatnit výdaje na něj vynaložené. Příkladem mohou být jednostopá vozidla, která jsou osvobozena od daně silniční (Vančurová, Láchová 2018).

Termíny, vymezené daňovými zákony, ve kterých má být konkrétní daň odvedena veřejnému rozpočtu, představují **splatnost daně**. Poplatník, jemuž vznikla daňová povinnost podle § 8 odst. 1 zákona o dani silniční, musí podat daňové přiznání k dani silniční nejpozději do 31. ledna kalendářního roku, který následuje po skončení zdaňovacího období (Marková, 2019).

Finanční **sankce** postihují každý daňový subjekt při porušení pravidel vymezených daňovými zákony. Přestupky se jeví ve formě nedodržení splatnosti daně, chybné výše odvedené daně a možných daňových úniků. Hlavní ze sankcí je úrok z prodlení udělený za neuhrazení daně v předepsaném termínu. Tento typ sankce má denní sazbu a jeho výše není nijak ovlivněna správcem daně, jelikož plyne přímo ze zákona. **Správce daně** ve formě místně odpovídajícího finančního orgánu je zmocněn funkcí daň vypočítat, vybrat a vymáhat. Rozpočtové určení vymezuje daný rozpočet, popř. účelový fond, do něž výnos daně plyne (Pavlásek, Hejduková, 2011).

1.5 Charakteristika daňové soustavy ČR

„Celková daňová (odvodová) povinnost nebo také celkové daňové zatížení představuje souhrn všech plateb, kterými je subjekt povinen přispívat veřejnoprávní soustavě“ (Vančurová, Láchová, 2018, s. 48).

Daňová soustava ČR představuje soubor všech daní vybíraných na jejím území. Klade si za cíl zabezpečit dostatek finančních příjmů do státního rozpočtu. Proti hodnotu zastupují služby, které může následně stát poskytovat, a to např. ve zdravotnictví nebo školství. Daňové zatížení stát udržuje na přijatelné hladině. Pokud výše daňového zatížení přesáhne určitou mez, jeví se tento fakt jako demotivující a nevýhodný. Subjekty nemají zájem pracovat, neboť jejich příjmy jsou podrobeny vysoké dani, a proto roste nezaměstnanost. Jestliže se stát chová nešetrně nebo poskytuje přebytek služeb, a tím efektivně nevyužívá vládní výdaje, je nucen daňové zatížení navyšovat (Vančurová, Láchová, 2018).

Nejpopulárnější indikátor daňového zatížení představuje ukazatel daňové kvóty. Určuje jej podíl celkových příjmů veřejných rozpočtů, jež plynou z veškerých daní a daňových odvodů, k hrubému domácímu produktu v běžných cenách. Hrubý domácí produkt udává veškeré zboží a služby vyrobené v dané ekonomice v příslušném roce (Široký, 2015).

1.6 Charakteristika přímých daní v daňové soustavě ČR

Pro účely vypracování práce jsou daně tříděny podle charakteristiky z hlediska daní přímých a nepřímých. Z hlediska problematiky vybraného podniku jsou v následujících kapitolách zpracovány pouze daně týkající se této společnosti. **Přímé daně** zatěžují důchod poplatníka bez možnosti převedení daně na jiný subjekt. Příkladem jsou daně důchodové, majetkové nebo daně z hlavy, které jsou analogické pro všechny poplatníky a nezaměřují se na jejich příjmy (Kubátová, 2018).

1.6.1 Daň z příjmů právnických osob

Právnickými osobami lze označit jednotky uměle vytvořené sloučením fyzických nebo právnických osob. „*Právnické osoby jsou charakterizovány názvem, sídlem, majetkovou samostatností a zodpovědností, pevnou vnitřní organizací, způsobilostí k právním úkonům*“ (Šulcová, Kukulová, Moravec, 2014).

Poplatníky daně z příjmů právnických osob definuje zákon a jsou jimi kromě právnických osob také organizační složky státu, podílové fondy, fondy penzijních společností a ostatní dle § 17 Zákona o dani z příjmů. Daňoví rezidenti mají své sídlo nebo místo zřízení na území ČR a jejich daňová povinnost se vztahuje na příjmy plynoucí ze zdrojů v tuzemsku i na příjmy získané ze zahraničí. Naopak daňoví nerezidenti mají sídlo mimo ČR, popřípadě je o nich tento fakt stanoven mezinárodními smlouvami, a daňová povinnost přísluší pouze příjmům plynoucím ze zdrojů na území ČR (Dvořáková, Pitterling, Skalická, 2017).

U **předmětu daně** zákon charakterizuje vybrané příjmy daní zatížené. Obecně se předmětem daně stávají výnosy z jakékoliv činnosti a hospodaření s veškerým majetkem. Existují příjmy, které nejsou předmětem daně nebo jsou od ní plně či částečně osvobozeny. Od daně jsou osvobozeny například bezúplatné příjmy z nabytí dědictví nebo odkazu (Vančurová, Láchová, 2018).

Daňový základ určuje rozdíl, o němž příjmy, které jsou předmětem daně z příjmů právnických osob, přesahují výdaje. Nutným požadavkem je dodržování hmotné a časové souvislosti nákladů v příslušném zdaňovacím období. Zjištění základu daně vychází

z konečného výsledku hospodaření v podobě zisku nebo ztráty, který poskytuje výkaz zisku a ztráty za příslušné zdaňovací období. Komplexní podmínky pro výpočet základu daně definuje § 23 zákona o daních z příjmů a tento daňový základ může být upraven o jeho nezdanitelné části vymezené § 20 téhož zákona, mezi něž se řadí např. odpočet daňové ztráty vzniklý v předešlém zdaňovacím období nebo odpočet na podporu vědy a vzdělávání. **Sazba daně** činí 19 %, pokud zákon nestanoví jinak. Podmínky úprav daňové sazby udávají daňové zákony v § 21 zákona o daních z příjmů a při výpočtu daně se aplikuje sazba daně platná k prvnímu dni zdaňovacího období nebo období, za které je podáno daňové přiznání. V případě daně z příjmů právnických osob odpovídá **zdaňovací období** zpravidla kalendářnímu nebo hospodářskému roku, přičemž veškeré výjimky dále upravuje zákon (Marková, 2019).

Podání **daňového přiznání** je povinné pro všechny poplatníky daně z příjmů právnických osob, a to nejpozději do **3 měsíců** po skončení zdaňovacího období. U zpracování daňového přiznání daňovým poradcem či povinné kontrole auditorem se tato lhůta prodlužuje o 3 kalendářní měsíce (Pavlásek, Hejduková, 2011).

1.6.2 Daň silniční

Silniční daň byla zavedena do daňové soustavy ČR 1. 1. 1993 jako nová daň k zabezpečení finančních zdrojů pro zřizování, údržbu a modernizaci silniční sítě. Hlavní účel daně spočívá ve zdanění využívání pozemních komunikací silničními motorovými vozidly k podnikatelské činnosti na území ČR. Výnos daně silniční byl dříve příjmem státního rozpočtu, ale přijmutím zákona o rozpočtovém určení některých daní roku 2001 se stal příjmem Státního fondu dopravní infrastruktury (Pavlásek, Hejduková, 2011).

Předmět daně představují silniční motorová vozidla a jejich přípojná vozidla registrovaná a provozovaná v ČR blíže specifikována § 2 odst. 1 zákona o dani silniční. Podle § 2 odst. 3 téhož zákona předmětem daně silniční jsou vždy nákladní automobily s maximální povolenou hmotností nad 3,5 tuny s podmínkou registrace v ČR a dále vozidla přípojná s maximální povolenou hmotností nad 3,5 tuny taktéž registrovaná v ČR. Z předmětu zdanění jsou vyňaty speciální pásové automobily a vozidla se zvláštní registrační značkou (Marková, 2019).

Poplatníkem daně je zpravidla fyzická nebo právnická osoba, provozovatel vozidla zapsaný v technickém průkazu nebo osoba užívající vozidlo provozovatele, jenž byl z registru vozidel odhlášen nebo zemřel. V mnoha případech se poplatníkem stává zaměstnavatel, který vyplácí za použití osobního automobilu cestovní náhrady svému zaměstnanci. Ostatní případy daňových poplatníků udává § 4 zákona o dani silniční. V případě více poplatníků je daň placena společně a nerozdílně (Vančurová, Láchová, 2018).

Daňový základ se liší podle typu vybraného vozidla. Pro osobní automobily zákon charakterizuje základ daně jako jeho zdvihový objem motoru v jednotkách cm^3 , kam nezahrnuje osobní automobily na elektrický pohon. Ke zjištění základu daně u návěsů se užívá součet maximálních povolených hmotností v tunách příslušící na nápravy a počet náprav. Ostatní vozidla mají základ daně stanovený jako maximální povolené hmotnosti v tunách a počet náprav. **Sazba daně** je pevná a diferencovaná podle typu vozidla, stanovená fixními částkami z daňového základu jako roční pro každé vozidlo. Pro vozidla určená k činnosti výrobní povahy v rostlinné výrobě se snižuje o 25 %. Naopak u vozidel registrovaných v ČR do **31. 12. 1989** ekologické důvody určují zvýšení daňové sazby o 25 % z hlediska ekologického. Mimo ročních sazeb může zaměstnavatel využít také sazbu denní ve výši 25 Kč pro osobní automobily, které byly zaměstnancem použity k pracovní cestě zaměstnavatelem nařízené. Uplatnění denní sazby se doporučuje, pokud je to pro poplatníka výhodnější variantou (Vančurová, Láchová, 2018).

Zdaňovacím obdobím je kalendářní rok a poplatník má povinnost platit čtvrtletní zálohy v jeho průběhu. Pokud daňová povinnost vznikne nebo zanikne v průběhu zdaňovacího období, daň se platí v poměrné výši, která odpovídá součinu 1/12 roční daňové sazby a počtu kalendářních měsíců skutečné doby jejího trvání podle § 10 zákona o dani silniční. Povinnost podat daňové přiznání má poplatník po skončení zdaňovacího období do 31. ledna následujícího kalendářního roku. Podávat **daňové přiznání** nejsou povinny osoby, které používají vozidla nezřízená za účelem podnikání, jako vozidla výcviková nebo poplatníci provozující vozidlo se sníženou sazbou daně podle § 6, odst. 9 zákona o dani silniční (Marková, 2019).

1.6.3 Daň z nemovitých věcí

Hlavní myšlenku daně z nemovitých věcí charakterizuje zdanění pozemků, staveb a bytových jednotek na území ČR. Z této definice vyplývá, že daň z nemovitých věcí tvoří na jedné straně daň z pozemků a na straně druhé daň se staveb a jednotek. Rozdělení popisuje případy, ve kterých vlastník pozemku není zároveň vlastníkem stavby a naopak. Zákon úzce souvisí s katastrem nemovitostí, státní institucí, která eviduje vlastnická práva k veškerým nemovitostem. **Zdaňovací obdobím** pro obě daně je kalendářní rok, k **1. lednu** evidujeme rozhodný stav a ke změnám uskutečněným během zdaňovacího období není přihlíženo. Poplatník je povinen podat **daňové přiznání** místně příslušnému správci daně, a to do **31. ledna** zdaňovacího období. Pokud nedošlo k žádným změnám od uplynutí podání daňového přiznání v předešlém zdaňovacím období, které by stanovily daňovou povinnost, daňové přiznání se nepodává, a to ani v případě, že došlo ke změně místního koeficientu (Pavlásek, Hejduková, 2011).

Daň z pozemků

Pozemky na území ČR, které jsou zapsány v katastru nemovitostí, představují **předmět daně** z pozemků. Podstatnou část tvoří účel, k němuž pozemek slouží. Tento fakt ovlivňuje výpočet daně diferencované dle typu pozemku. Zákon vymezuje pozemky, které nejsou předmětem daně, v § 2 odst. 2 zákona o dani z nemovitých věcí. Mezi takové typy spadají pozemky zastavěné zdanitelnými stavbami nebo pozemky určené pro obranu ČR. Osvobození od daně dále specifikuje § 4 zákona o dani z nemovitých věcí (Marková, 2019).

Poplatníkem daně z pozemku je zpravidla jeho vlastník, ve výjimečných situacích se stává poplatníkem daně nájemce nebo uživatel pozemku, jehož vlastník není znám. V případě pozemku zatíženého právem stavby se poplatníkem stává tzv. stavebník, který má zapsáno právo na stavbu v katastru nemovitostí. Vlastnictví společné charakterizuje platbu daně společně a nerozdílně (Vančurová, Láchová, 2018).

Daňový základ se stanoví typově dle druhu pozemku. Zákon u tohoto postupu představuje tři skupiny pozemků. První skupinu zastupují pozemky orné půdy, chmelnic, vinic, zahrad, ovocných sadů a trvalých travních porostů, kde základ daně udává cena půdy určená výpočtem:

$$\text{cena půdy} = \text{skutečná výměra pozemku v m}^2 * \text{průměrná cena půdy na 1 m}^2$$

Druhým typem jsou pozemky hospodářských lesů a rybníků s intenzivním a průmyslovým chovem ryb. Základ daně lze zjistit dvěma způsoby, určením ceny pozemku podle cenových předpisů platných k 1. lednu zdaňovacího období nebo výpočtem:

$$\text{cena pozemku} = \text{skutečná výměra pozemku v m}^2 * 3,80 \text{ Kč}$$

Sazbu daně podobně charakterizuje typové rozdělení pozemků. U pozemků s daňovým základem v podobě ceny půdy je sazba určena v procentech, hovoříme o sazbě relativní. Ostatní typy ovlivňuje sazba pevná, stanovená v Kč na m². Daňové zákony vymezují § 6, odst. 3 zákona o dani z nemovitých věcí definuje stavební pozemek, u něž je sazba daně násobena pevně stanoveným koeficientem počtu obyvatel v den posledního sčítání lidu. V pravomoci obce zůstává případné zvýšení koeficientu o jednu kategorii (Marková, 2019).

Daň ze staveb a jednotek

Předmětem daně ze staveb a jednotek se rozumí zdanitelné stavby či jednotky na území ČR blíže popsány v § 7 odst. 1 zákona o dani z nemovitých věcí. Zdanitelná stavba, v níž jsou zdanitelné jednotky, není předmětem daně. Osvobození od daně popisuje § 9 zákona o dani z nemovitých věcí a do této skupiny spadá např. zdanitelná stavba nebo jednotka ve vlastnictví ČR (Vančurová, Láchová, 2018).

Poplatníkem daně je vlastník zdanitelné stavby či jednotky, v případě stavby nebo jednotky podléhající dani, která je ve vlastnictví ČR, organizační složka státu, státní organizace nebo právnická osoba s právem užívání této nemovité věci. Nájemce je poplatníkem zdanitelné pronajaté jednotky vždy, pokud její součástí představuje nebytový prostor mimo sklep nebo komoru (Marková, 2019).

Základ daně se u staveb zjistí výměrou zastavěné plochy v m² udané k 1. lednu zdaňovacího období. Zastavěná plocha představuje nadzemní části stavby zdanitelné určené stavebním zákonem. U daně z jednotek charakterizuje základ daně upravená podlahová plocha, přesněji výměra této plochy zjištěná k 1. lednu zdaňovacího období dále násobená příslušným koeficientem dle podmínek stanovených zákonem. Podlahovou plochou nejsou sdílené části nemovité věci podle § 10 odst. 4 zákona o dani z nemovitých věcí. **Sazby daně** jsou diferencované podle druhu zdanitelné stavby či jednotky, popsány § 11 téhož zákona (Marková, 2019).

1.6.4 Daň z nabytí nemovitých věcí

Jednorázovou majetkovou daní spojenou s úplatným nabytím nemovitých věcí na území ČR je daň z nabytí nemovitých věcí. Za úplatu se považuje suma v peněžních prostředcích, popřípadě hodnota nepeněžního plnění, které by mělo být poskytnuto (Vančurová, Láchová, 2018).

Poplatníkem daně se stává nabyvatel vlastnického oprávnění k nemovité věci. V případě nabytí práva vlastnického do podílového fondu a dalších fondů specifikovaných zákonem představují tyto fondy jedině nabyvatele tohoto práva k nemovitosti. **Předmět daně** z nabytí nemovitých věcí popisují Šulcová, Kukalová a Moravec (2014) jako úplatné dosažení vlastnického oprávnění k nemovité věci, jež je:

- pozemkem, stavbou či jednotkou nalézající se na území ČR,
- pozemek zatížený právem stavby, který se nachází na území ČR,
- spoludržitelským podílem na věci nemovité, výše uvedené.

Předmětem daně není nabytí vlastnického oprávnění k věci nemovité za uskutečnění pozemkových úprav, změnou právnických osob mimo převodu majetku na společníka a takové nemovité věci věnované jako kompenzace při vyvlastnění (Business info, 2014).

Daňový základ vymezuje hodnota dosažená nabytím redukováná o přijatelný výdaj. Dosaženou hodnotou se rozumí sjednaná cena, srovnávací daňová hodnota, určená cena nebo cena specifická. Tato hodnota se stanoví ke dni vzniku události, jež je předmětem zdanění. **Sazba daně** z nabytí nemovitých věcí je pevně stanovená a rovná se 4 %.

Výpočet daně se provádí roznásobením základu daně a daňové sazby a v případě, že výsledná daň nepřesáhne částku 200 Kč, nevyměří se ani nezaplatí (Marková, 2019).

Dohodnutá (sjednaná) cena představuje částku, na níž se dohodly obě strany při uzavření smlouvy o nabytí vlastnického práva. **Srovnávací daňová hodnota** popisuje určitou mez cen, s níž se porovnává cena sjednaná. Znalec je schopen určit cenu pomocí ocenění vlastnictví a specifické ceny může být dosaženo ve výjimečných případech, kterými jsou např. cena dosažená při exekučním řízení nebo cena získaná při veřejné aukci. Podle nabývacích hodnot se určuje základ daně. Sjednaná cena nemusí být konečným daňovým základem, neboť situaci ještě porovnává finanční úřad (Šulcová, Kukulová, Moravec, 2014).

Termín pro podání **daňového přiznání** zákon stanovuje do konce **3. kalendářního měsíce** bezprostředně následujícího po kalendářním měsíci, v němž byla uskutečněna rozhodná událost, kterou se rozumí provedení vkladu vlastnického oprávnění k nemovité věci, oprávnění stavby či správy svěřeneckého fondu do katastru nemovitostí. Současně s podáním daňového přiznání k dani z nabytí nemovitých věcí je povinností přiložit dokumenty dokládající nabytí nemovité věci. Takové spisy jsou například kupní smlouvy, vyznění katastrálního úřadu o provedeném vkladu, posudek znalce o zjištěné ceně, soudní rozhodnutí a další (Vančurová, Láchová, 2018).

1.7 Charakteristika nepřímých daní daňové soustavy ČR

„**Nepřímými daněmi** se rozumí daně vybírané plátcem v ceně jím poskytnutého plnění ve formě hmotných (např. zboží) nebo nehmotných (např. služeb) dodávek v tuzemsku“ (Kadlec a spol., 2018, s. 336). Patří mezi ně daně spotřební a daň z přidané hodnoty, které budou charakterizovány v podkapitolách. Ze spotřebních daní je uvedena pouze daň z minerálních olejů.

1.7.1 Daň z minerálních olejů

Vybraný zemědělský podnik uplatňuje nárok na vrácení spotřební daně z minerálních olejů, tzv. **zelené nafty**, a proto bude v kapitole věnována pozornost této specifické dani. Prostřednictvím spotřebních daní stát zatěžuje prodej a spotřebu určitého souboru výrobků, a proto nesou označení daně selektivní, zároveň se řadí mezi daně nepřímé. Účelem daňového zatížení je možnost ovlivnit poptávku po některých škodlivých výrobcích, a tím přispět ke zlepšení zdravotního stavu obyvatelstva. U minerálních olejů zdanění odůvodňují ekologické důvody a daně spotřební dále představují stabilní příjem veřejných rozpočtů a dobře odhadnutelný zdroj příjmů. Daně spotřební nezatěžují výrobce ani dovozce a v procesu platby vystupuje plátcem daně, provozovatel daňového skladu nebo výrobce. **Poplatníkem** je konečný spotřebitel, který hradí daň v ceně výrobku při jeho koupi. Správci spotřebních daní jsou celní orgány a zdanění výrobků je jednorázového charakteru (Šulcová, Kukalová, Moravec, 2014).

Předmětem daně jsou produkty vyrobené na daňovém území ČR, případně na toto území dovezené. Jednotnost spotřební daně popisuje situace, při níž vybraný produkt, který je daní zatížen, již nemůže být znovu zdaněn. Takový výrobek není předmětem daně. Osvobození od daně specifikuje blíže § 11 zákona o spotřebních daních. **Plátcem daní** spotřebních jsou podle § 4 zákona o daních spotřebních osoby provozující daňový sklad, jsou povolanými příjemci, odesílateli či producenty vybraných výrobků nebo jim při dovozu vznikla povinnost daň přiznat a zaplatit. Daňový sklad popisuje prostorově ohraničené místo, které se nachází na daňovém území ČR a výrobky jsou zde provozovatelem vyráběny, zpracovány, skladovány, přijímány, odesílány a to vše za podmínek stanovených zákonem (Marková, 2019).

Základ daně představuje množství spotřebovaných pohonných hmot za příslušné zdaňovací období. V případě daně z minerálních olejů se uplatňuje nárok na vrácení spotřební daně z minerálních olejů měsíčně. **Sazba daně** je fixní nebo diferencovaná podle typu vybraného produktu. Pro část daňového základu stanovenou množstvím v kusech výrobku se rozlišuje sazba pevná, vyjádřená v korunách za kus, a části peněžní odpovídá sazba lineární, vyjádřená v %. Výpočet daně určuje násobení základu a sazby pro příslušný výrobek (Pavlásek, Hejduková, 2011).

Zdaňovacím obdobím je, s výjimkou dovozu specifikovaného § 17 zákona o spotřebních daních, kalendářní měsíc. Povinnost podat **daňové přiznání** platí za každou daň jednotlivě celnímu úřadu, a to do **25. dne** po skončení zdaňovacího období se splatností do 40. dne od jeho skončení. V případě dovozu vybraných produktů se daňovým přiznáním rozumí celní prohlášení. Uplatnění nároku na vrácení daně může plátce uskutečnit v daňovém přiznání, a pokud nárok nebyl podán do 6. měsíce od první možnosti uplatnění, zaniká. V případě, že nárok převyší částku výsledné daňové povinnosti, jedná se o daňový přeplatek. Osoby, které nemají povinnost se k dani registrovat, mají také nárok na vrácení daně a tuto skutečnost vykazují daňovým dokladem nebo potvrzením o prodeji (Marková, 2019).

1.7.2 Daň z přidané hodnoty

Univerzální nepřímou daní, v ČR zavedenou od roku 1993, která nahradila daň z obratu, je daň z přidané hodnoty (dále jen „DPH“). Zavedením této daně došlo ke vzniku všeobecné daňové povinnosti ovlivňující veškeré činnosti a jakýkoliv dovoz zboží a služeb. Po vstupu ČR do Evropské unie roku 2004 došlo k upravení této daně zákonem o dani z přidané hodnoty (Pavlásek, Hejduková, 2011).

Jakákoliv nově vytvořená hodnota výrobku či služby je při technologickém zhodnocení zatížena DPH. V procesu vystupuje **plátce daně**, jenž daň odvádí z konkrétní části hodnoty, kterou sám přidal. Odvedená daň se mu vrací ve formě tržeb ze zboží či služeb, které prodal danému spotřebiteli, **poplatníkovi** neboli nositeli daňového břemene. Plátce DPH, fyzická či právnická osoba se sídlem, místem podnikání nebo provozovnou na území ČR, samostatně provozující ekonomickou činnost, je osobou povinnou k dani,

popřípadě dovozcem zboží a služeb ze třetích zemí. Na druhé straně poplatníkem DPH se stává konečný spotřebitel kupující zboží či službu zatíženou daní z přidané hodnoty. Může se jím stát také osoba dovážející daní zatíženou výrobky z třetích zemí, ve smyslu zemí mimo Evropskou unii (Šulcová, Kukulová, Moravec, 2014).

Při výpočtu daně z přidané hodnoty nastává problém, jak přesně definovat plátcem nově přidanou hodnotu. Řešení poskytuje stanovení daňové povinnosti nepřímou formou. Tu představuje rozdíl součtu **daně na výstupu** a nároku na odpočet daně za stejné zdaňovací období, kde daní na výstupu je daň začleněná do ceny zboží či služeb plátcem prodávajících, **daň na vstupu** plátce hradí při nákupu zboží či služeb a rovná se daňovému odpočtu. Pokud výsledná daňová povinnost přesahuje hodnotu 0, jedná se o vlastní daňovou povinnost v podobě odvodu správci daně. V opačném případě se jedná o nadměrný odpočet, na nějž má plátce DPH nárok vůči správci daně. Jelikož povinností každého plátce DPH je zdanění veškeré výroby, zákon udává možnost ke snížení daně na výstupu o zmíněný daňový odpočet. Z této skutečnosti vyplývá, že výsledkem je opět odvod správci daně v podobě daňové povinnosti nebo naopak nadměrný odpočet, tedy nárok vůči správci daně (Vančurová, Láchová, 2018).

Předmět DPH blíže specifikuje § 2 zákona o DPH. Jedná se zpravidla o dodání zboží nebo služby za úplatou osobou, která je povinná k dani, opatření zboží z jiné členské země a import výrobků s místem plnění v tuzemsku. Předměty daně charakterizuje pojem zdanitelná plnění, u nichž vzniká plátcovi daně povinnost přiznat a zaplatit daň na výstupu. Výjimku představují plnění osvobozená bez povinnosti daň odvést a uplatnit na výstupu, dělí se podle plnění s možným nárokem na odpočet daně a plnění bez nároku na odpočet daně. Pro účely daně z přidané hodnoty s osobou povinnou se rozumí osoba, která nezávisle vykonává ekonomické činnosti a může jí být i právnická osoba, vykonávající tyto činnosti, nezřízená za účelem podnikání. Místo plnění se liší z hlediska typu dodaného nebo dovezeného zboží, popř. poskytnuté služby (Pavlásek, Hejduková, 2011).

Základem daně je vše, co jako úplatu obdržel nebo má obdržet plátce za uskutečněné zdanitelné plnění, včetně částky na úhradu spotřební daně od osoby, pro kterou je zdanitelné plnění uskutečněno, nebo od třetí osoby, bez daně za toto zdanitelné plnění.

Sazba DPH je podle zákona uplatněna jako snížená sazba ve výši **15 %** nebo druhá

snížená sazba ve výši **10 %**, obě aplikovány u vybraných druhů zboží a služeb. Základní sazba daně uplatňovaná u ostatních zdanitelných plnění je v současné době stanovena ve výši **21 %** (Kadlec a kol., 2018).

Zdaňovací období u daně z přidané hodnoty představuje kalendářní měsíc a § 99a, odst. 1 zákona o dani z přidané hodnoty udává možnost změny zdaňovacího období na kalendářní čtvrtletí v případě dosažení obratu menšího než 10 000 000 Kč za předcházející kalendářní rok a dalších výjimek specifikovaných zákonem (Marková, 2019).

1.7.3 Daň z elektřiny

Daně energetické upravují vybraná ustanovení zákona č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů s vymezením daně ze zemního plynu a některých dalších plynů, daně z pevných paliv a daně z elektřiny. U všech vybraných daní vystupuje jako **plátce daně** dodavatel, který doručil zboží v podobě plynu, pevných paliv nebo elektřiny konečnému spotřebiteli. Pro účely práce je zpracována pouze daň z elektřiny postihující vybraný podnik. Daňovým základem je množství elektřiny vyjádřené v MWh a sazba daně je fixní a činní 28,30 Kč/MWh. Výpočet daně je analogický pro všechny energetické daně (Vančurová, Láchová, 2018).

Výpočet daně se provede násobením **základu daně** a její **sazby**, přičemž všichni plátcí, jimž vznikla daňová povinnost, musejí podat **daňové přiznání** se splatností daně do 25. dne po uplynutí zdaňovacího období, v němž tato povinnost vznikla a kterým se pro účely daně z pevných paliv rozumí kalendářní měsíc. Orgány Celní správy ČR vykonávají správu daně (Marková, 2019).

Plátcem daně z elektřiny je její dodavatel při uskutečnění dodání finálnímu spotřebiteli na daňovém území. Předmětem zdanění je podle §3 elektřina vyjádřená kódem nomenklatury 2716. Dodáním elektřiny konečnému spotřebiteli na daňovém území, spotřebou elektřiny od daně osvobozené nebo spotřebou nezdaněné elektřiny vzniká povinnost daň přiznat a zaplatit (Marková, 2019).

2 Problematika zemědělských dotací

„Pojmem dotace se v ekonomii rozumí peněžitý dar nebo daru podobní peněžitá úhrada ze strany veřejného sektoru nějakému subjektu v zájmu podpory jeho činnosti, případně pro snížení ceny určitého statku, jehož poskytování je ve veřejném zájmu“ (Děrgel, 2011).

Podpora a financování zemědělství se v ČR realizuje prostřednictvím Společné zemědělské politiky Evropské unie. Dotace představuje transfer peněžních prostředků, které proudí za účelem podpory podnikání příslušným zemědělským subjektům (Ministerstvo zemědělství ČR, 2019).

2.1 Vývoj finančních nástrojů společné zemědělské politiky

Původ společné zemědělské politiky (dále jen „SZP“) sahá do období poloviny 20. století, konkrétně do roku 1957 při vzniku Římských smlouv. Dodržování cílů a respektování principů SZP prochází v čase z hlediska stanovení funkcí zemědělských činností zásadními změnami. Po skončení 2. světové války bylo hospodářství zaměřeno především na produkční funkci zemědělství. Podle Neumanna (2004) došlo k důkladné tržní stimulaci pomocí podpůrného cenového systému. Toto období charakterizuje produkce zemědělského zboží a výrobků, pojících se s výstupy veřejných statků v podobě potravinové bezpečnosti a životnosti. Z hlediska potravinové bezpečnosti je cílem zabezpečit dostačující a dostupné množství kvalitních potravin na úrovni ekonomické a sociální. Na stejných úrovních je nahlíženo na životnost venkova a účelem je zkvalitnění životní úrovně zemědělců a obyvatel venkova (Čechura a spol., 2016).

Zlom v chápání této produkční představy zemědělské funkce přichází v 90. letech 20. století uvědomováním si potřeby mimoprodukčních činností v zemědělství. Roku 1992 přichází McSharryho reforma jako reakce na nároky Světové obchodní organizace (WTO). Reforma zavádí radikální snižování intervenčních cen, které má být vyrovnáno přímými platbami podmíněnými přiváděním půdy „do klidu“, přesněji řečeno úhorováním a následným zatravněním (Fojtíková, Lebieczik, 2008).

Účel SZP pohlíží na kroky úzce spjatými s veřejnými statky, které mají dopad na funkci ekosystémů. Z hlediska ekonomického jsou v tomto případě statky veřejnými stálost podnebí, kvalita ovzduší, kvalita a dostatečné množství vody, úrodnost půdy, biodiverzita, zajištění a odolnost vůči požárům a povodním a zejména krajina kulturně zemědělská. Poprvé vstupují do zemědělského průmyslu nástroje zaměřené na používání ekologicky hospodárných výrobních postupů. K rozvoji agroturistiky přispívá rozšíření o rekreační úroveň v oblasti prosperity venkova rozšíření generační úrovně, ve smyslu trvalé stabilizace rozvoje a dřívějšího odchodu starších hospodářů do důchodu. Další posun v hlavních principech a cílech SZP charakterizuje Agenda 2000, která klade důraz na rozvoj venkova. Mimo pokles z hlediska cenových podpor a růst pomoci konkurenceschopnosti a tržních principů zemědělských společností vystupuje do popředí soustředěnost na kladný přístup k fungování ekosystémů. Veřejné statky tak nyní působí v rámci úrovně ekologické a životní prostředí se stává prioritou. Zároveň se poprvé objevuje termín animal welfare zacílený na produkci kvalitních potravin a kontroly jejich nezávadnosti (Čechura a spol., 2016).

Rok 2003 je významný z hlediska přijetí Fischerovy reformy (Mid Term Review), zaměřené více na daňového poplatníka a spotřebitele zavedením tzv. decouplingu, pomocí něhož rozlišuje platby od produkce. Zavádí dvě formy plateb, SPS v podobě jednotné platby na farmu určené dřívějším členům EU-15 a SAPS ve formě jednotné platby na plochu pro země nově vstupující, mezi které patří i ČR. Crosscompliance, nově zavedená metoda, zobrazuje souhrn podmínek k získání plateb v rámci systému SZP a klade důraz na ohleduplné využívání přírodních zdrojů. HealtCheck 2008, kontrola fungování SZP, rozhodla o určení 10 % sazby povinné modulace v podobě přesunu přímých plateb zemědělcům pro rozvoj venkova. Tyto stanovy platí od roku 2013 v některých členských zemích. V odvětví zemědělství byly roku 2009 v rámci SZP určeny nové cíle pro tuto oblast podnikání a tentýž rok byly podpořeny také hospodářské obnovy v rámci Evropského plánu (Čechura a spol., 2016).

Od roku 2013 se realizují hlavní záměry SZP, k nimž patří zpravidla aktivní produkce potravin, stabilní využívání přírodních zdrojů a zabezpečení v oblasti podnebí zahrnující vyvážený územní rozvoj (Ministerstvo zemědělství ČR, 2015).

2.2 Význam dotací

Podniky zemědělského charakteru obhospodařují velkou část území ČR, vyvíjejí snahu zlepšit efektivitu výrobních procesů, ale také se stále více klade důraz na ekologickou stránku hospodaření a zachování krajiny. Z hlediska tohoto členění lze popsat několik kategorií činností zemědělských podniků, které mohou být ovlivněny řadou vnějších činitelů, negativně i pozitivně. Negativní vliv představují nečekané a málo předvídatelné klimatické podmínky daného ekosystému, pozitivním vlivem jsou pak míra podpory např. při postižení takovouto nečekanou událostí. Nástrojem a hlavní pomocí k dosažení výše zmíněných činností jsou dotace (Čechura a spol., 2016).

Dotace jako nástroj finanční podpory a zabezpečení představují určitá strategická zajištění, sloužící ke snížení negativních vlivů socioekonomického prostředí ve vybraných oblastech, k přeměnám v uspořádání výroby, ke zdokonalení sociálních znaků a dalším (Kouřilová, 2009).

Z hlediska společenského mají dotace výrazný vliv na kulturní zázemí, zaměstnanost ekonomiky, poptávku po zemědělských produktech ve formě potravin apod. Na této úrovni funguje charakter dotací s výhledem do budoucna a může představovat vnějšího činitele pro další oblasti. Po ekonomicko-politické stránce dotace respektují potřeby státu a jednotlivých odvětví. Úroveň charakterizuje také samotný pohled zemědělců na danou problematiku. Dotace představují finanční transfery, neboť stát ovlivňuje řízení peněžních toků, vybírá daně a následně je schopen poskytovat podpory právě ve formě dotací. V tomto smyslu se dotace přizpůsobují dynamice trhu a za dodržování organizačních pravidel respektují ekonomickou situaci po celém světě (Kouřilová, 2009).

2.3 Rozdělení dotačních titulů

„Státní zemědělský intervenční fond je právnickou osobou se sídlem v Praze a jeho činnost se řídí zákonem o Státním zemědělském intervenčním fondu č. 256/2000 Sb., ve znění zákona č. 128/2003 Sb. a ve znění zákona č. 85/2004 Sb. a prováděcími právními předpisy ve formě nařízení vlády“ (Státní zemědělský intervenční fond, 2013).

Státní zemědělský intervenční fond (dále jen „SZIF“) spravuje a dohlíží na tyto platby:

- Přímé platby (PP),
- Program rozvoje venkova (PRV) 2007-2013 / 2014-2020,
- Společná organizace trhu (SOT) – rostlinné komodity, živočišné komodity, vývozní a dovozní licence a záruky,
- OP Rybářství (OPR) 2007-2013 / 2014–2020,
- Národní dotace,
- Značky kvalitních potravin KLASA a Regionální potravina.

2.3.1 Přímé platby

Přímé platby vyplácené SZIF mají největší podíl na poskytovaných finančních prostředcích, vymezených pro zemědělsky zaměřené dotace. Rozdělení těchto plateb určují pravidla státní zemědělské politiky Evropské unie. Pro účely práce probíhá u vybraného podniku schvalování dotací na 5 let dopředu. Na období 2015-2020 je kladen důraz na ohleduplný přístup k životnímu prostředí při poskytování přímých plateb typu Greening neboli platby pro zemědělce dodržující zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí nebo podpory určené pro mladé zemědělce. Rozdělení přímých plateb na platby povinné a dobrovolné zobrazuje Tabulka č. 1 (Čechura a spol., 2016).

Tab. č. 1: Rozdělení přímých plateb

Povinné platby		Dobrovolné platby	
Název dotačního titulu	Označení dotačního titulu	Název dotačního titulu	Označení dotačního titulu
Jednotná platba na plochu	SAPS	Dobrovolná podpora vázaná na produkci	VCS
Platba pro mladé zemědělce		Přechodné vnitrostátní podpory	PVP
Platba pro zemědělce dodržující postupy příznivé pro klima a životní prostředí	GREENING	Zjednodušený režim pro malé zemědělce	

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů poskytnutých SZIF, 2013

Aby žadatel získal dotaci, musí být zemědělským podnikatelem, aktivním zemědělcem a půda, již obhospodařuje, musí být evidována v registru zemědělské půdy LPIS (Land Parcel Identification System) dle užitelských vztahů (Ministerstvo zemědělství ČR, 2015).

Registr zemědělské půdy LPIS slouží k evidenci hospodářské půdy, která je za tímto účelem využívána. Jedná se o geografický informační systém, za jehož vznikem v letech 2003 a 2004 stojí zákon č.252/1997 Sb., o zemědělství. Registr primárně kontroluje údaje týkající se žádostí o dotace v souvislosti s obhospodařovanou zemědělskou půdou. Není podstatné, zda se jedná o dotace plynoucí ze státního rozpočtu ČR nebo z rozpočtů Evropské unie (Portál farmáře, 2009).

Povinné platby

Pro vyplacení základní platby zemědělcům v podobě SAPS (jednotné platby na plochu) je požadavkem obhospodařovat alespoň 1 hektar zemědělské půdy s předem stanoveným typem kultury, např. orná půda, trvalý travní porost, vinice a další. V případě jiných kultur se stále jedná o zemědělskou půdu kompetentní k čerpání dotací. Tento dotační titul tvoří důležitou část přímých plateb a ve sledovaném období bude jeho podíl na nich představovat zhruba 55 % celkové sumy. Druhý typ povinných přímých plateb demonstruje platba pro mladé zemědělce, určená pro zemědělce zahajující svou podnikatelskou činnost v zemědělství ve formě fyzické nebo právnické osoby, vyplácená jako příplatek k platbě SAPS. Z názvu dotačního titulu Greening vyplývá podpora určená zemědělským postupům, přímo ovlivňujícím klima a životní prostředí. Nárokem

na vyplacení této podpory je dodržení šetrných zemědělských postupů se stálým zaměřením na ekologický blahobyt. Podobně jako u platby pro mladé zemědělce se Greening vyplácí v podobě příplatku k platbě SAPS (Čechura a spol., 2016).

Nepovinné platby

Podpora dobrovolná, která se váže na produkci, obsahuje např. podporu na produkci brambor určených k výrobě škrobu, podporu na produkci chmele nebo podporu na chov telete masného typu. Ve formě plateb doplňkových k jednotné platbě na plochu (SAPS) poskytuje Státní zemědělský intervenční fond přechodné vnitrostátní podpory, zcela financovány z rozpočtu ČR. Typy zemědělské půdy specifické pro tento dotační titul udává Ministerstvo zemědělství ČR dle platných předpisů (Čechura a spol., 2016).

2.3.2 Platby v rámci programu rozvoje venkova

„Hlavním cílem programu je obnova, zachování a zlepšení ekosystémů závislých na zemědělství prostřednictvím zejména agroenvironmentálních opatření, dále investice pro konkurenceschopnost a inovace zemědělských podniků, podpora vstupu mladých lidí do zemědělství nebo krajinná infrastruktura“ (Státní zemědělský intervenční fond, 2015).

Hlavním smyslem politiky programu rozvoje venkova je konkurenceschopné zemědělství, stabilní řízení přírodních zdrojů, zabezpečení v rámci klimatických opatření a vyrovnaný územní rozvoj oblastí venkova (Čechura a spol., 2016).

2.3.3 Národní platby

Platby národního charakteru jsou plně hrazeny ze státního rozpočtu. ČR dotuje pomocí plánovaných programů potřebné činnosti, a to pouze z národních zdrojů. Hlavní cíle dotačních plánů představují stabilizace výrobních kapacit zemědělství a přispívání samotného zemědělství k vzestupu venkovských oblastí (Čechura a spol., 2016).

2.3.4 Národní podpory Ministerstva zemědělství (podpory PGRLF)

Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond (dále jen „PGRLF“) tvoří nezbytnou část dotační politiky Ministerstva zemědělství ČR a představuje jeden z nejučinnějších prostředků českého zemědělství v podobě „state-aid“ neboli národní pomoci. Na tvorbě dotačních programů se podílí Ministerstvo zemědělství a další vlivné subjekty. Hlavními cíli této spolupráce jsou:

- růst konkurenceschopnosti zemědělství ČR, jejího lesnictví a potravinářství,
- podpora rozkvětu venkova spolu se zvýšením zaměstnanosti venkova,
- zajištění soběstačnosti ČR z hlediska potravinářství.

PGRLF poskytuje s účinností k 1. 1. 2019 celkem 15 podpůrných programů a podle zaměření člení fond tyto programy do tří skupin:

1. Podpora pojištění,
2. Podpora úroků,
3. Úvěry a garance.

3 Charakteristika vybraného zemědělského podniku

Společnost AGROFARMY BEZDRUŽICE, s. r. o. se zaměřuje na zemědělskou činnost, konkrétně na chov masného skotu francouzského plemene Charolais. Podnik působí na trhu od 16. 2. 2000, kdy vznikl jako nástupnická společnost po společnosti HLAVIT s.r.o., která vlastnila v tehdejší době již sešlý areál, v němž dnes společnost hospodaří. Areál je sídlem společnosti a nachází se v okolí města Bezdrůžice, zhruba 50 km západně od Plzně v okrese Tachov. Kompletní rekonstrukce areálu zapříčinila velké investice, neboť byl plně vybaven moderními technologiemi. Od roku 2012 vlastní společnost jediný vlastník, jednatel společnosti Ing. arch. Bohumil Král.

Společnost AGROFARMY BEZDRUŽICE, s. r. o. jakožto společnost s ručením omezením byla založena za účelem podnikání v zemědělské výrobě. Základní kapitál společnosti činí 100 000 Kč. Veškerá právní veřejně přístupná dokumentace je k dispozici na webovém portálu Justice.cz či na Administrativním registru ekonomických subjektů (ARES). Založení společnosti s ručením omezeným je v ČR nejčastějším příkladem vzniku obchodních společností. Důvodem může být například minimální vklad společníka při založení, který činí pouze 1 Kč.

3.1 Popis současné situace ve společnosti

V současné době obhospodařuje společnost téměř 1000 ha zemědělské půdy na Bezdrůžicku, a to výhradně k produkci sena a senáže. Všechny obhospodařované pozemky jsou zařazeny do ekologického zemědělství ve smyslu propojení moderních technologií a tradičních zemědělských postupů se současnou ochranou a zachováním krajiny. V zimním období je ustájeno 333 kusů dobytka, z něhož základní stádo tvoří 215 kusů krav, 108 kusů jalovic a 10 plemenných býků. Plán pro budoucí vývoj stanovuje navýšení počtu až na 400 kusů základního stáda.

Společnost AGROFARMY BEZDRUŽICE, s. r. o. čítá 10 stálých zaměstnanců. Během roku se počet zaměstnanců mění v důsledku množství práce, té se nejvíc odvede v hlavní sezóně od března do konce července. V tomto období dochází k telení krav a jejich následnému vývozu na pastvy, neboť přes zimu je všechn dobytek ustájen. Zaměstnanci pracují ve společnosti na základě pracovních smluv na dobu určitou s možností prodloužení nebo na základě dohody o provedení práce, jejíž podmínky stanovuje a upravuje Zákoník práce. Všechny pracovníky podniku vede a řídí prokurista společnosti, který zodpovídá za chod celého útvaru. Zúčtování mezd a pojištění zaměstnanců je v kompetenci mzdové účetní, která s firmou spolupracuje. Za fungování společnosti po finanční stránce zodpovídá hlavní ekonom podniku v úzké spolupráci s hlavní účetní.

3.2 Strategie společnosti

Zemědělský podnik hospodaří za účelem vysoké produkce a následné tvorby zisku. Nehledí však jen na kvantitu, ale také na kvalitu produkce, neboť ta vytváří budoucí zajištění příjmů. Dodavatelské vztahy mohou setrvat jen při zachování dobrých vztahů, přičemž společnost klade velký důraz na dodržení termínů splatnosti přijatých faktur, včasnou a pohotovou komunikaci se všemi externími subjekty a zároveň udržování pracovního kolektivu ve stabilním stavu. Tyto činitele mohou přispět k dobré pověsti společnosti a zároveň zlepšit její postavení na trhu.

Hlavním cílem společnosti je růst poměru vlastních tržeb oproti poskytovaným dotacím, a to za zvýšení počtu vlastních krav, čehož společnost plánuje dosáhnout zachováním narozených jaloviček a jejich následným připuštěním po 2 letech. Dotace jsou důležitým příjmem podniku, avšak nelze zaručit jejich pravidelné čerpání. Dalším cílem je snížení nákladů na rozvoz vody pro dobytek na pastvy ve smyslu ušetření na spotřebě nafty, opotřebení strojů, množství práce a času. Tohoto cíle má být dosaženo nově vybudovanými vrty na pastvách, popřípadě dotažením vody pomocí trubek pod zemí. Za zvýšení tržeb a současného snížení nákladů dojde k růstu daní, avšak vize podniku směřuje k finanční soběstačnosti bez nutné externí podpory.

4 Daňové zatížení vybraného podniku

Daně, které společnost přímo zatěžují, jsou specifikovány v podkapitolách. Velká pozornost je věnována dani z příjmů právnických osob, problematice daně z nemovitých věcí a daně z přidané hodnoty. Tyto daně postihují vybraný podnik v největším zastoupení, a proto jsou podrobeny důkladné analýze. Správa všech daní podniku je v kompetenci hlavního ekonoma společnosti v úzké spolupráci s účetní firmy.

Kapitola podrobněji popisuje veškeré daně, které společnost postihují, a zároveň objasňuje přesný způsob jejich administrace. Za správnost údajů, včasné podání daňových přiznání, kontrolu a správu daní zodpovídá hlavní ekonom společnosti. Společnost z hlediska daňové problematiky řeší:

- daň z příjmů právnických osob,
- daň z přidané hodnoty,
- daň silniční,
- daně spotřební ve smyslu daně z minerálních olejů,
- daň z nemovitých věcí,
- daň z nabytí nemovitých věcí,
- daně ekologické, a to pouze daň z elektřiny.

Hlavním správcem daně je finanční úřad, neboť kontroluje a spravuje daň z příjmů právnických osob, daň z přidané hodnoty, daň silniční, daně spotřební, daň z nemovitých věcí a daň z nabytí nemovitých věcí. Správcem daně pro daň z minerálních olejů je Celní úřad pro Plzeňský kraj.

Včasné podání daňového přiznání z hlediska kterékoliv daně je základem pro správnou administraci a kontrolu daní v podniku. Zároveň tak společnost předejde případným sankcím a postihům. Termíny pro podání daňových přiznání jsou stanoveny příslušným zákonem ke každé dani a z jejich nedodržení plynou zmíněné sankce. Společnost dbá na dodržování těchto termínů a zároveň ručí za pravdivost uvedených údajů v daňových přiznáních.

Dojde-li ke vzniku daňové povinnosti, podnik uhradí vypočtenou daň na příslušné číslo bankovního účtu správce daně. Při podání daňového přiznání se využívá zasílání dokumentů v elektronické podobě pomocí datové schránky, jejíž zřízení je pro každou právnickou osobu při jejím vzniku automatické. Tato metoda zasílání dokumentů v elektronické formě je bezpečná, rychlá a efektivnější při zpracování většího množství dokumentů. Všichni správci daně mají příslušné ID neboli identifikační označení datové schránky, na niž je možné dokumenty zaslat neprodleně po jejich zpracování.

4.1 Daň z příjmů právnických osob

Příjmy jsou až na výjimky stanovené zákonem podrobeny dani v případě každé fyzické či právnické osoby. U společnosti s ručením omezeným je hlavním příjmem zisk, neboť tento typ společnosti je zřízen za účelem jeho maximalizace. Výnosy a příjmy z veškeré činnosti zemědělského podniku AGROFARMY BEZDRUŽICE s.r.o. jsou předmětem daně z příjmů právnických osob. Oproti sazbě daně z příjmů fyzických osob, která činí 15 %, stanovuje zákon daňovou sazbu u daně z příjmů právnických osob vyšší, a to 19 %.

Za každé zdaňovací období, jímž je kalendářní rok, podává společnost daňové přiznání k dani z příjmů právnických osob a využívá k tomu datovou schránku, již zmiňovanou nejrychlejší a bezpečnou metodu zpracování dokumentů a jejich doručení příslušnému úřadu, v tomto případě Finančnímu úřadu pro Plzeňský kraj. Hlavní činností podnikání, kterou daňové přiznání vyžaduje, je u vybrané společnosti chov jiného skotu. Výsledek hospodaření společnosti činí k 31. 12. 2018 307 031 Kč, a jakožto poplatník daně z příjmů právnických osob je společnost povinna tuto skutečnost v daňovém přiznání sdělit pro výpočet konečné daňové povinnosti. Další údaje, které společnost udává ve svůj vlastní prospěch, jsou daňově neuznatelné výdaje, mezi něž v roce 2018 patřily náklady na reprezentaci podle účtové skupiny 513, nedaňové náklady podle účtové skupiny 548, dary dle účtové skupiny 543 a ostatní pokuty a penále dle účtové skupiny 545 v celkovém souhrnu 66 453 Kč. Daňové odpisy hmotného a nehmotného majetku není společnost jako malý podnik povinna dokládat. Jejich výši ovlivňuje množství zemědělské techniky, kterou podnik vlastní a provozuje k samostatné činnosti.

Hlavní příjmy společnosti tvoří dotace, tržby z prodeje dobytka, příležitostného prodeje sena, senáže a služeb nebo přijaté nájmy za pozemky ve vlastnictví společnosti, které jsou pronajímány právníckým i fyzickým osobám. Mezi výdaje podniku patří úhrada přijatých faktur, placených nájmu, úroků z úvěrů, pojištění a jiné odlivy peněžních prostředků. Z hlediska pojištění zvířat spolupracuje společnost s PGRLF, který poskytuje podporu ve formě uhrazení části nákladů prokazatelně vynaložených na platbu pojistného u hospodářských zvířat. Velká část výdajů společnosti plyne na financování poskytnutých dlouhodobých úvěrů na zemědělskou techniku. Mimo podporu v rámci pojištění hospodářských zvířat poskytuje PGRLF také podporu na nákup techniky v podobě vrácení části úroků z úvěru. Příkladem je poslední stroj zakoupený společností v únoru 2019, shrnovač značky FELLA. Tento stroj byl zakoupen od firmy AGROMEX, s. r. o., Československá obchodní banka, a. s. poskytla úvěr ve výši 380 000 Kč a současně byla uzavřena smlouva s PGRLF. Proces žádosti o pojištění v rámci PGRLF vyžaduje dodání úvěrové smlouvy, faktury od dodavatele a kupní smlouvy. Po zaslání všech potřebných dokladů je žádost zpracována a vyhodnocena. Fond tedy společnosti vrací pojištění nebo úroky z úvěrů, čímž dochází ke snížení základu daně.

Základ daně se upravuje o odčitatelné položky, mezi které patří například vykázaná daňová ztráta nebo odpočet na podporu výzkumu a vývoje. Daňový základ lze snížit o hodnotu bezúplatných plnění podle § 20 odst. 8 zákona o daních z příjmu. Pro společnost byl v roce 2018 takovým bezúplatným plněním dar ve výši 20 000 Kč poskytnutý Základní umělecké škole v Bezdruzicích. Celková daň se snižuje o zálohy hrazené pololetně v průběhu kalendářního roku, za který se daňové přiznání podává. Pro rok 2018 zaplacené zálohy činily 95 200 Kč. Výsledná daňová povinnost společnosti za tento rok odpovídá částce - 6 260 Kč neboli nedoplatku, který společnost odvedla Finančnímu úřadu pro Plzeňský kraj 1. 4. 2019.

4.2 Daň z přidané hodnoty

Zemědělský podnik AGROFARMY BEZDRUŽICE, s. r. o. vykonává samostatnou ekonomickou činnost, má sídlo na území ČR a překročil registrační limit 1 000 000 Kč obratu. Z tohoto tvrzení plyne, že společnosti vznikla povinnost se k dani registrovat u Finančního úřadu pro Plzeňský kraj s územním pracovištěm ve Stříbře. Jako plátce DPH musí podnik odvádět daň ze svých zdanitelných plnění a má nárok na odpočet daně.

Zdaňovacím obdobím je pro společnost kalendářní měsíc, ve kterém podává daňové přiznání k DPH (dále jen „daňové přiznání“), a to vždy nejpozději do 25. dne po uplynutí zdaňovacího období. Spolu s daňovým přiznáním podává podnik měsíčně kontrolní hlášení, v němž eviduje veškerá zdanitelná plnění podrobená DPH.

Režim přenesené daňové povinnosti ovlivňuje společnost především z hlediska dodání stavebních nebo montážních prací, které jsou poskytovány přímo v areálu podniku. Jedná se například o montáž napájecích zařízení pro dobytek nebo výstavbu prostor pro ustájení chovných hospodářských zvířat. Při vystavení faktury dodavatelem společnost odvede DPH přímo státu. Plátce daně má tudíž povinnost daň vypočítat a odvést finančnímu úřadu. V případě tohoto režimu musejí být dodavatel i odběratel plátcí DPH. Princip přenesené daňové povinnosti je přítomen při vypočtení DPH za příslušné zdaňovací období. Pro příklad je uvedeno daňové přiznání za leden 2019, kdy byl odpočet daně snížen o DPH v režimu přenesené daňové povinnosti.

Kontrolní hlášení obsahuje z hlediska daňových náležitostí stejné údaje o společnosti, jejichž pravdivost a úplnost musí být rovněž stvrzena podpisem jednatele společnosti. Tento dokument je rozdělen do oddílů popsanych písmeny A, B, C. Pro představu je uvedeno kontrolní hlášení ke zmíněnému daňovému přiznání společnosti za leden 2019. Oddíl A kontrolního hlášení zahrnuje hlavní náležitosti včetně adresáta a údajů společnosti jako u daňového přiznání. Oddíl B obsahuje přijatá zdanitelná plnění s místem plnění v tuzemsku, kterými jsou pro účel DPH přijatá zdanitelná plnění v režimu přenesení daňové povinnosti ve výši 25 000 Kč, přijatá zdanitelná plnění a poskytnuté úplaty, u kterých příjemce uplatňuje nárok na odpočet daně podle § 73, a to s hodnotou 10 000 Kč včetně daně nebo s hodnotou do 10 000 Kč včetně daně v celkové

výši 405 268 Kč. Oddíl A5 eviduje ostatní uskutečněná zdanitelná plnění a přijaté úplaty s povinností přiznat daň dle § 108 s hodnotou do 10 000 Kč včetně daně nebo plnění, u kterých nevznikla povinnost vystavit daňový doklad. V roce 2019 evidovala společnost za měsíc leden taková plnění ve výši 10 000 Kč. Oddíl C kontrolního hlášení zobrazuje celkové základy daně pro jednotlivá zdanitelná plnění, na které se v daňovém přiznání uplatní příslušná daňová sazba.

V daňovém přiznání osoba zpracovávající přiznání nejprve uvede Finanční úřad pro Plzeňský kraj s územním pracovištěm ve Stříbře jako adresáta, následně své daňové identifikační číslo a specifikuje, zda se jedná o daňové přiznání řádné, dodatečné či opravné. Důležitým aspektem je stanovení povahy daňového subjektu podle zákona o DPH v oddílu A daňového přiznání. Společnost je plátcem daně podle § 6 až § 6f zákona o DPH, a proto musí být tato kolonka zaškrtnuta. Následně osoba zpracovávající daňové přiznání vyplní údaje o společnosti spolu s její hlavní ekonomickou činností. První strana daňového přiznání obsahuje dále oddíl B sloužící pro potvrzení pravdivosti a úplnosti uvedených údajů, které jednatel společnosti stvrdí svým podpisem. Oddíl C daňového přiznání zahrnuje zdanitelná plnění, výpočet základu daně podle sazby daně zvýšené, ve výši 21 %, či sazby snížené, ve výši 15 %. Přiznání k dani z přidané hodnoty společnosti (viz Příloha A) ukazuje, že v lednu roku 2019 se u společnosti AGROFARMY BEZDRUŽICE, s. r. o. jednalo o zdanitelná plnění v rámci dodání zboží nebo poskytnutí služby s místem plnění v tuzemsku, základ daně tvořil 10 000 Kč a daň na výstupu podle snížené sazby daně byla určena ve výši 1 500 Kč. Podle § 92a byl vypočítán základ daně ve výši 25 000 Kč v režimu přenesení daňové povinnosti, tento daňový základ byl upraven základní sazbou daně a výsledná daň na výstupu činila 5 250 Kč. Výsledná daň na výstupu odpovídala 6 750 Kč. Ve stejném oddílu daňového přiznání dochází k výpočtu základu daně z přijatých zdanitelných plnění od plátců, na který byly uplatněny v lednu roku 2019 oba typy sazby daně. Vznikl odpočet daně ve výši 92 099 Kč a po odečtení vypočtené daně na výstupu vznikl společnosti nadměrný odpočet ve výši 85 349 Kč, který byl vrácen na její bankovní účet uvedený v daňovém přiznání. Po výpočtu je evidentní, že kontrolní hlášení slouží k evidenci zdanitelných plnění a základů daně potřebných k jejímu výpočtu.

Společnost vykazuje v průběhu roku především odpočty na dani, neboť příjmy eviduje zhruba třikrát v roce. Jedná se o tržby z prodeje dobytka, příležitostné tržby z prodeje sena, senáže či snížení stáda o starší kusy. Dotace se do těchto příjmů nezapočítávají a v průběhů ostatních měsíců v roce podnik nakupuje zboží, služby a materiál. Velké množství přijatých faktur od dodavatelů zahrnuje opravy strojů nebo budov, nákup pohonných hmot, odběr elektřiny a další. U faktur převažuje základní sazba DPH ve výši 21 % a dle informací poskytnutých hlavním ekonomem společnosti se přijaté faktury v hodnotě vyšší než 100 000 Kč posílají přímo správce daně Finančního úřadu pro Plzeňský kraj v elektronické podobě. Převaha objemu měsíčních výdajů oproti příjmům ve zdaňovacím období způsobuje častější vznik odpočtů na dani.

4.3 Daň z minerálních olejů

Společnost AGROFARMY BEZRUŽICE, s. r. o. měsíčně uplatňuje nárok na vrácení spotřební daně z minerálních olejů. Jedná se o tzv. zelenou naftu, což je obecný název nároku na vrácení části spotřební daně z minerálních olejů, které jsou využívány k zemědělské prvovýrobě a pro provádění hospodaření v lese podle § 57 zákona o spotřebních daních. Jako správce daně vystupuje v rámci společnosti Celní úřad pro Plzeňský kraj, jemuž podnik měsíčně zasílá přiznání k uplatnění nároku na vrácení spotřební daně z minerálních olejů (dále jen „přiznání“), které zpracovává účetní společnosti.

Záhlaví přiznání obsahuje adresáta, daňové identifikační číslo v tomto případě právnické osoby, identifikační číslo, výběr, zda se jedná o přiznání řádné, opravné či dodatečné, a stanovený počet příloh. V další části přiznání společnost uvede své údaje a jednatel společnosti potvrdí svým podpisem správnost a pravdivost všech údajů uvedených v přiznání. Pro výpočet nároku na vrácení spotřební daně je nutno uvést množství výrobků, které tvoří základ daně z minerálních olejů. V případě prosince roku 2018 vznikl nárok na vrácení daně podle Obrázku č. 2 ve výši 14 887 Kč. Částka byla vrácena na bankovní účet, který společnost uvedla v přiznání.

Obr. č. 2: Výpočet nároku na vrácení spotřební daně z minerálních olejů

Tabulka pro výpočet nároku na vrácení spotřební daně

Číslo řádku	Číselné označení vybraných výrobků	Výpočet spotřeby PHM za zdaňovací období		Uplatňovaný nárok na vrácení daně za zdaňovací období		
		Druh činnosti	Množství PHM v litrech	Koeficient nároku	Nárok na vrácení v Kč	
sl. 1	sl. 2	sl. 3	sl. 4	sl. 5	sl. 6	
1	a	271085	32	2145	6.94	14887
	b					
Celkem	a			2145		14887
	b	X	X		X	

Zdroj: Přiznání společnosti za leden 2019, 2018

Pro uplatnění nároku je nutné k vyplněnému formuláři přiložit doklad o nákupu pohonných hmot s náležitostmi dle § 57 odst. 12 zákona o spotřebních daních a zároveň poskytnout celní správě přehled o koupi a spotřebě pohonných hmot za vykazované období, kterým je v tomto případě kalendářní měsíc, za nějž je nárok uplatňován. Společnost vede přehlednou evidenci o spotřebě pohonných hmot v každém měsíci. Jako příklad je v přiznání uvedena spotřeba nafty za leden 2019. Současně byla doložena faktura od společnosti PETROL PLZEŇ, spol. s r.o. Pro snadnější komunikaci mezi Celní správou ČR a daňovými subjekty, které uplatňují nárok na vrácení spotřební daně z minerálních olejů, byl zveřejněn vnitřní pokyn, který sjednocuje postup, při němž správci daně provádí administraci vratek ze zelené nafty. Tento vnitřní pokyn zahrnuje soupis činností, na něž lze v zemědělské prvovýrobě uplatnit nárok na vratku. Soupis je pravidelně aktualizován a za spolupráce daňových subjektů, správců daně a pracovníků Ministerstva zemědělství ČR postupně upravován. Efektivním způsobem komunikace mezi daňovými subjekty a celními úřady je využití datové schránky k zaslání vyplněných formulářů. Společnost tento způsob pravidelně využívá a má tak kontrolu a přehled nad podanými přiznáními k uplatnění nároku na vrácení spotřební daně z minerálních olejů.

4.4 Daň silniční

Společnost AGROFARMY BEZDRUŽICE, s. r. o. je zemědělský podnik, který obhospodařuje téměř 1000 ha v okolí města Bezručice. Tato činnost vyžaduje dopravní cesty za účelem přepravy materiálu na pastvy či jiné specifické činnosti. Daňové přiznání k dani silniční společnost podává ročně, neboť zdaňovacím obdobím je kalendářní rok. Mezním termínem pro podání daňového přiznání k dani silniční je 31. leden roku, který následuje po uplynutí zdaňovacího období. Společnost platí čtvrtletní zálohy na daň silniční, vypočtené podle sazby daně za každý měsíc, ve kterém vznikla nebo zanikla daňová povinnost.

Zálohové platby silniční daně vystupují dvěma způsoby. Daňový subjekt má možnost zálohy zaplatit ve formě roční zálohy jednou souhrnnou platbou. Při pohledu na věc ze strany daného ekonomického subjektu se tato skutečnost může jevit jako jednodušší varianta, neboť fyzická či právnická osoba povinná daň zaplatit nemusí nadále řešit tuto záležitost v průběhu roku, a tím v podstatě předchází nepříjemnostem při zapomenutí úhrady příslušné zálohy v termínu. Ekonomický pohled přináší jinou perspektivu, a to v podobě možného nedostatku finančních prostředků v průběhu daného zdaňovacího období. Pokud se např. podnik jako právnická osoba rozhodne uhradit zálohy na daň silniční jednou roční platbou na začátku roku, která činí 60 000 Kč, může nastat situace, kdy budou prostředky, které by při čtvrtletních platbách odpovídaly 15 000 Kč, chybět na pokrytí provozních nebo finančních nákladů podniku.

Záhlaví daňového přiznání k dani silniční vyžaduje adresáta, kterým je v tomto případě Finanční úřad pro Plzeňský kraj s územním pracovištěm ve Stříbře. Dále je nutné vyplnit daňové identifikační číslo a zaškrtnout, zdali se jedná o daňové přiznání řádné, opravné nebo dodatečné. Před vyplněním příslušných oddílů zbývá udat počet příloh daňového přiznání. První oddíl daňového přiznání k dani silniční specifikuje údaje o poplatníkovi. V druhém oddíle jsou blíže specifikována vozidla, která v daném roce společnost vlastní, doplněná příslušným kódem, datem registrace a dalšími daňovými náležitostmi. Určuje se zde základ daně podle počtu náprav a hmotnosti vozidla. Od roční, popřípadě denní sazby se dále odvíjí výsledná daň. Za rok 2018 společnost evidovala v daňovém přiznání

k dani silniční celkem 8 vozidel, z nichž všechna byla registrována po 31. 12. 1989, tudíž z nich neplyne zvýšená sazba daně z ekologických důvodů. Soupis vozidel podává Tabulka č. 2.

Tab. č. 2: Soupis vozidel ve vlastnictví společnosti za rok 2018

Název vozidla	Státní poznávací značka	Zdvihový objem motoru v cm ³
Mitsubishi Pajero	PMT5833	3200
BMW X5	4P25607	2993
Subaru Legacy	4P59606	2457
Mitsubishi L200	PMV6450	2477
Nissan X-trail	2C51363	2184
Toyota Hilux	3P35123	2494
Dacia Duster	7P24603	1461

Zdroj: Vlastní zpracování na základě interních zdrojů podniku, 2019

Všechna vozidla uvedená v Tabulce č. 2 byla v roce 2018 registrována a společnost je využívala k ekonomické činnosti. Z této skutečnosti vyplývá, že daná vozidla jsou předmětem daně silniční. Vozidlo Nissan X-trail bylo v prosinci roku 2018 prodáno a v červnu téhož roku společnost zakoupila osobní automobil Dacia Duster od společnosti Auto Hornát, s. r. o. Na zálohách podnik v roce 2018 zaplatil celkem 20 000 Kč a výše daně silniční činila 24 128 Kč. Společnost tedy 1. 2. 2019 uhradila zbývajícím doplatek ve výši 4 128 Kč na příslušné číslo bankovního účtu finančního úřadu pro Plzeňský kraj s územním pracovištěm ve Stříbře. Před podáním daňového přiznání k dani silniční je nutné prohlášení jednatele společnosti o pravdivých a úplných údajích, které stvrzuje svým podpisem. Kontaktní osobou je hlavní účetní společnosti.

4.5 Daň z nemovitých věcí

Daň z nemovitých věcí postihuje společnost z hlediska zdanitelných staveb, ale ve větším zastoupení odvádí podnik daň z nemovitých věcí za pozemky, které obhospodařuje. Velké množství takových pozemků není ve vlastnictví podniku, a tudíž za ně daň z nemovitých věcí neodvádí. Společnost hospodaří na necelých 1000 ha zemědělské půdy, z nichž zhruba 200 ha je v jejím vlastnictví. V roce 2015 podnik uzavřel pachtovní smlouvu s panem Ing. arch. Bohumilem Králem, který se zavázal přenechat společnosti nemovité věci do užívání k zemědělským účelům a lesnímu hospodaření za sjednané roční pachtovné. Předmětem smlouvy jsou pozemky na Bezdrůžicku v celkové výměře 930,76 ha. Mezi tyto pozemky patří také půda, která není využívána k zemědělské činnosti a společnost ji neobhospodařuje. Pozemky tohoto typu jsou podnikem pouze udržovány a daň z nemovitých věcí hradí propachtovatel.

Některé pozemky jsou součástí nájemních smluv uzavřených se Státním pozemkovým úřadem, který byl zřízen roku 2013 jako právní nástupce Pozemkového fondu ČR. Tyto smlouvy zachycuje Tabulka č. 3. Ostatní smlouvy, nájemní či pachtovní, společnost uzavřela s městem Bezdrůžice, podnikem Ekoagrofarmy Konstantinovy Lázně, obcí Kokašice a fyzickými osobami. Pozemky, které má vybraný podnik v nájmu, ale i přesto z nich odvádí daň, jsou ve vlastnictví zmíněného Státního pozemkového úřadu. V tomto případě článek III., písm. i) Dohody o údržbě pozemků uvádí, že podnik jako nájemce je povinen za příslušné pozemky platit daň z nemovitých věcí. U ostatních nájemních či pachtovních smluv neodvádí společnost jako nájemce daň z nemovitých věcí za pronajaté pozemky, tato povinnost zůstává vlastníkovu pozemků. Přesto se při podpisu nájemních a pachtovních smluv může navýšit částka nájemného o příslušnou daň. Z praktického hlediska tak společnost daň z nemovitých věcí jako nájemce uhradí, ale v konečném důsledku je tato zaplacená daň součástí nájmu neboli příjmu pronajímatele, který daň odvede příslušnému finančnímu úřadu.

Tab. č. 3: Smlouvy uzavřené se Státním pozemkovým úřadem

Pronajímatel	Číslo smlouvy	Ze dne	Předmět zdanění pozemků	Nájem	Platba k datu	Účinnost
SPÚ	352N06/31	7. 11. 2006	Bezručice, Řešín	2468 Kč	1.10.	na neurčito
SPÚ	119N15/31	15. 6. 2015	údržba církevních pozemků	500 Kč	1.10.	na neurčito

Zdroj: Vlastní zpracování na základě interních zdrojů společnosti, 2019

Daňové přiznání k dani z nemovitých věcí společnost podává každý rok, neboť vždy dochází ke změnám oproti předchozímu zdaňovacímu období. Změny představují například pozemkové úpravy, dělení pozemků geodetem, koupě pozemků, jejich prodej nebo směna. V roce 2018 se pro vybraný podnik událo několik změn, mezi které patřily pozemkové úpravy a prodej pozemků fyzickým osobám.

Každému pozemku je přiděleno parcelní číslo, které slouží nejen k jeho evidenci, ale také jej charakterizuje při hledání a kontrole pozemků v katastru nemovitostí nebo slouží k identifikaci pozemku v nájemní smlouvě, daňovém přiznání, kupní smlouvě a dalších dokumentech. V daňovém přiznání k dani z nemovitých věcí se uvádí toto číslo společně s výměrou pozemku. Stavby mají přidělené popisné nebo evidenční číslo, které slouží stejně jako číslo parcelní, a v daňovém přiznání k dani z nemovitých věcí se pro účely daně uvádí také číslo parcely, na které se stavba nachází, spolu se zastavěnou plochou. Pro evidenci pozemků v daňovém přiznání je definováno několik skupin s označením A až G. Skupiny byly vytvořeny za účelem přehledného rozdělení předmětů daně, jejichž základ daně podléhá stejné daňové sazbě. Tabulka č. 4 zachycuje jednotlivé skupiny a jejich popis.

Tab. č. 4: Rozdělení typů pozemků dle skupin

Označení typu pozemku (skupina)	Popis skupiny
A	orná půda, chmelnice, vinice, zahrada, ovocný sad
B	trvalý travní porost (dříve louka, pastvina)
C	hospodářský les
D	rybník s intenzivním a průmyslovým chovem ryb
E	zastavěná plocha a nádvoří
F	stavební pozemek
G	ostatní plocha

Zdroj: Přiznání k dani z nemovitých věcí společnosti za rok 2018

K aplikaci na konkrétním případě zdanění pozemků bylo využito Přiznání k dani z nemovitých věcí za rok 2019, list č. 10, II. Oddíl – údaje k dani z pozemků, které je součástí přílohy B. Předmětem daně z nemovitých věcí jsou pozemky trvalých travních porostů pod skupinou B nacházející se v obci Bezručice, katastrálním území Křivce. Na tomto listu je evidováno celkem šest pozemků, které společnost AGROFARMY BEZRUČICE, s. r. o. obhospodařuje a je jejich vlastníkem. Z tohoto důvodu je právní vztah u všech pozemků označen písmenem „V“ jako vlastník. Pokud by společnost byla nájemcem některého z pozemků, musel by být označen písmenem „N“ jako nájemce. Všechny pozemky mají přidělené parcelní číslo a zadanou výměru v m². Celková výměra těchto šesti pozemků činí 42 738 m² a žádný z nich není zastavěn zdanitelnou stavbou. Pro výpočet daně se nejprve stanoví daňový základ, který odpovídá celkové výměře pozemků násobené cenou pozemku za 1 m² podle § 5 odst. 1 a 2 zákona o dani z nemovitých věcí. Cena pozemku v případě uvedeného příkladu činí 2,72 Kč a základ daně, který se zaokrouhlí na celé koruny nahoru, odpovídá 116 248 Kč. Příslušnou daňovou sazbou, která u trvalých travních porostů činí 0,25 %, se násobí základ daně pro výpočet daně z pozemků, která se rovněž zaokrouhluje na celé koruny nahoru a pro tento případ činí 291 Kč. Nevznikl zde žádný nárok na osvobození, pozemky nejsou ve spoluvlastnictví, a proto je tato výsledná daň konečná a společnost ji musí přiznat a odvést.

Stavby a jednotky jsou rovněž členěny do skupin podle typů a daňových sazeb jim příslušících. Pro účely práce je uvedena pouze skupina H, zahrnující budovy obytných domů, neboť jiné typy staveb ani jednotek vybraná společnost neeviduje. Přestože podnik obhospodařuje především pozemky v rámci vykonávané ekonomické činnosti, v jeho vlastnictví se nachází také některé budovy, které podléhají dani z nemovitých věcí. Pro konkrétní příklad je uveden list č. 2 k dani ze staveb a jednotek viz příloha C s předmětem daně spadajícím pod skupinu H – budova obytného domu. Tato stavba se nachází v obci Bezručice v katastrálním území Řešín. Pro účely daně z nemovitých věcí je uvedeno popisné číslo budovy a číslo parcely, na níž se stavba nachází, spolu s výměrou zastavěné plochy, která činí 211 m². Společnost vlastní tuto zdanitelnou stavbu, a proto je právní vztah označen písmenem „V“ jako vlastník. Základ daně odpovídá výměře zastavěné plochy a je násoben základní sazbou daně podle § 11 odst. 2 zákona o dani z nemovitých

věcí, který stanovuje sazbu daně pro budovu obytného domu ve výši 2 Kč na 1 m² a dále definuje místní koeficient. Ten odpovídá pro obec Bezručice, čítající necelých 1 000 obyvatel, hodnotě 1,0. Dochází zde ke zvýšení sazby daně o 0,75 Kč na 1 m², a proto výsledná daňová sazba činí 2,75 Kč na 1 m². Vynásobením základu daně daňovou sazbou stanoví výslednou daň ve výši 581 Kč, není dále upravena a společnost ji musí přiznat a odvést.

4.6 Daň z nabytí nemovitých věcí

Pro odvětví zemědělství vystupují u daně z nabytí nemovitých věcí především vlastnická práva nabytá s koupí zemědělských pozemků, která může být uskutečněna například kupní nebo směnnou smlouvou. Od listopadu roku 2016 již není prodávající povinen přiznat a odvést daň z nabytí nemovitých věcí, tato povinnost vzniká nabyvateli nemovité věci. Pro představu je uveden konkrétní příklad směnné smlouvy, kterou společnost uzavřela v roce 2017 s nejmenovaným zemědělcem. Předmětem této smlouvy jsou pozemky ležící v katastrálních územích Bezručice a Křivce. Hlavním znakem směnné smlouvy jsou celkové výměry pozemků ve vlastnictví smluvních stran. Tabulka č. 5 a Tabulka č. 6 tyto hodnoty porovnávají a je patrné, že celkové výměry pozemků prvního směňujícího jsou plošně téměř shodné s výměrou pozemku druhého směňujícího. Nutnou přílohou uzavřené směnné smlouvy tvoří příslušné výpisy z katastru nemovitostí, které dokládají vlastnická práva k předmětům smlouvy. Tato smlouva je platná po stvrzení všech údajů oběma smluvními stranami podpisem.

Následujícím krokem je podání daňového přiznání k dani z nabytí nemovitých věcí. Rozhodná cena v případě výše zmíněné směnné smlouvy bude určena směrnou hodnotou. Z praktického hlediska tak obě smluvní strany v daňovém přiznání k dani z nemovitých věcí uvádějí rozhodnou cenu 0 Kč, neboť výměra pozemků ve smlouvě byla odpovídající. Záloha na daň z nabytí nemovitých věcí v přiznání rovněž činí 0 Kč. Není však možné, aby smluvní strany tímto unikly daňové povinnosti, a proto vyměření daně z nabytí nemovitých věcí zajišťuje příslušný finanční úřad zpracováním platebního výměru, který zasílá daňovému subjektu po podání daňového přiznání k dani z nabytí nemovitých věcí. Obě smluvní strany měly povinnost podat daňová přiznání nejpozději do 2. ledna 2018,

protože jak již bylo zmíněno v teoretické části práce, lhůta pro podání daňového přiznání k dani z nabytí nemovitých věcí odpovídá konci třetího kalendářního měsíce, který následuje po měsíci, v němž byl proveden vklad do katastru nemovitostí.

Tab. č. 5: Pozemky ve vlastnictví První smluvní strany

Katastrální území	LV	Parcelní číslo	Druh	Výměra v m ²
Bezručice	638	747/4	TTP	7927
Bezručice	638	764	TTP	27632
Bezručice	638	425	ostatní plocha	6096
Křivce	482	758	orná půda	20935
Křivce	482	292/1	ostatní plocha	1216
Celkem				63806

Zdroj: Vlastní zpracování na základě interních dokladů společnosti, 2019

Tab. č. 6: Pozemky ve vlastnictví Druhé smluvní strany

Katastrální území	LV	Parcelní číslo	Druh	Výměra v m ²
Bezručice	556	771/1	TTP	63182
Celkem				63182

Zdroj: Vlastní zpracování na základě interních dokladů společnosti, 2019

Platební výměr vystavený Finančním úřadem pro Plzeňský kraj s územním pracovištěm ve Stříbře byl společnosti doručen 16. 3. 2018. Tento dokument zahrnuje jednotlivé pozemky s příslušnými směrnými hodnotami a strana č. 3, která zobrazuje výpočet směrných hodnot, je součástí Přílohy D.

Z platebního výměru je možné zjistit základ daně sečtením všech směrných hodnot, a to v uvedeném případě, částku 175 800 Kč. Sazba daně pro výpočet daně z nabytí nemovitých věcí činí 4 %, a proto vyměřená daň odpovídá 7 032 Kč. Podnik tuto daň odvedl Finančnímu úřadu pro Plzeňský kraj na příslušný bankovní účet dne 20. 3. 2018, tedy 4 dni ode dne obdržení platebního výměru. Dodržel tak lhůtu splatnosti daně, která je stanovena na 30 dnů od doručení tohoto dokumentu. Ve stejné lhůtě vzniká daňovému subjektu právo odvolat se proti tomuto vyměření daně, ale v uváděném příkladu nebyl k podání odvolání žádný důvod.

5 Charakteristika čerpaných dotací a jejich účtování

Velkou část příjmů společnosti tvoří dotace, které poskytuje především SZIF. Ten jakožto státní instituce umožňuje rozdělení finanční podpory, a to ze zdrojů národních a zdrojů Evropské unie. Tato instituce soustřeďuje svou činnost především na samotné posouzení, zda bude dotace poskytnuta, kontrolu dodržení předem stanovených podmínek a udělení případných sankcí při jejich porušení. Pro efektivnější komunikaci mezi institucí a zemědělskými subjekty slouží Portál farmáře a datová schránka. Jedná se o webový portál, který veřejně podává přehledné informace o poskytovaných dotacích a podmínkách k jejich čerpání. Subjekt má možnost podat žádost o dotaci přímo přes portál a zároveň je schopen prostřednictvím portálu přehledně evidovat jím obhospodařovanou půdu pomocí Veřejného registru půdy LPIS. Mezi dotace, které podnik pravidelně čerpá, patří:

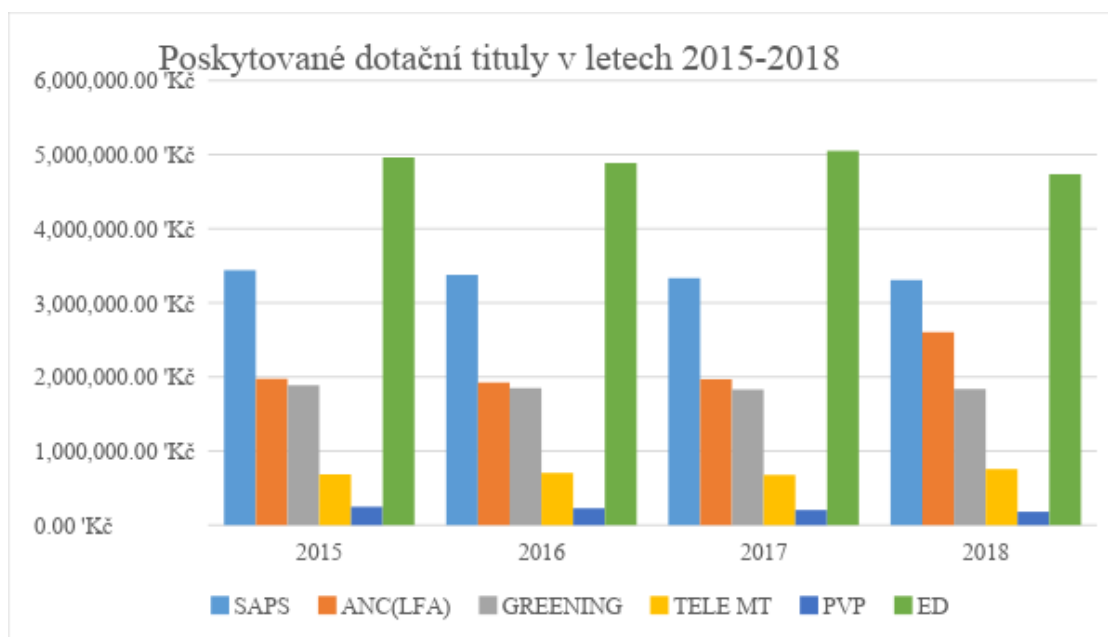
- SAPS (Single Area Payment Scheme) – jednotná platba na plochu,
- ANC (Areas with Natural Constraints) – platba na oblasti s méně příznivými podmínkami,
- GREENING – platba pro zemědělce dodržující zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí,
- VCS – dobrovolná podpora vázaná na produkci, v tomto případě na tele masného typu,
- PVP – přechodná vnitrostátní podpora,
- AGROENVI – agroenvironmentální opatření ekologické zemědělství,
- Agroenvironmentálně klimatické opatření – pro ošetřování travních porostů.

Mezní termín podání jednotné žádosti k dotaci SZIF uveřejňuje na svých webových stránkách spolu s daty vydání rozhodnutí k příslušným dotačním titulům. Po podání žádosti vyčká žadatel na vydání rozhodnutí. Od roku 2004 čerpá společnost dotace od SZIF, a to v odlišné míře a výši. Dotační titul Greening pobírá společnost od roku 2015.

5.1 Popis poskytovaných dotačních titulů

Kapitola podrobně popisuje vybrané dotační tituly, které společnost pravidelně čerpá. Na základě interních zdrojů podniku je součástí kapitoly Graf č. 1, který zobrazuje čerpání jednotlivých dotací v období let 2015 - 2018 a slouží pro zhodnocení výkyvů poskytovaných částek, zobrazení poměrného zastoupení na příjmech z dotací a možné predikci v nastávajících obdobích.

Graf č. 1: Čerpání vybraných dotačních titulů v letech 2015-2018

Zdroj: Vlastní zpracování na základě interních zdrojů podniku, 2019

Jednotná platba na plochu SAPS je pro společnost jednou z hlavních poskytovaných plateb z hlediska objemu a stability poskytnuté částky, neboť je vázána na plochu. Hodnota platby se vypočítá podle obhospodařované půdy, respektive její výměry, a tato půda musí být evidovaná v registru LPIS na žadatele nejméně ode dne doručení žádosti na SZIF do 31. srpna kalendářního roku, v němž se žádost o dotaci podává. Záměr tohoto dotačního titulu spočívá v podpoře zemědělců, kteří náležitě obhospodařují svou zemědělskou půdu a splňují předem stanovené podmínky. Jednou z podmínek pro čerpání tohoto dotačního titulu je minimální rozloha obhospodařované zemědělské půdy, která činí 1 hektar. Z grafu je patrné, že tato platba vystupuje jako nejvýznamnější část příjmů podniku z hlediska poskytovaných dotačních titulů. Ve sledovaném období se

poskytovaná částka výrazně neměnila, drobný nárůst byl zaznamenán pouze v roce 2017, kdy byla poskytnuta částka 3 374 704,37 Kč.

V rámci dotačního titulu ANC jsou poskytovány platby zemědělcům, kteří hospodaří v oblastech s méně příznivými podmínkami. Dotační titul nesl do roku 2018 označení LFA (Less Favoured Areas), ale došlo k jeho redefinici, neboť neexistovala jasně specifikovaná kritéria v rámci celé Evropské unie, která by zaručila distribuci podpor v rovnoměrných a srovnatelných podmínkách. Z tohoto důvodu Evropská komise učinila pomocí redefinice v prvním kroku vymezení přírodně znevýhodněných oblastí a v kroku druhém vyřadila území, která překonala své přírodní znevýhodnění. Redefinice s sebou přináší také změnu výše dotace, která je zaznamenána v grafu právě pro rok 2018. V letech 2015 - 2017 hodnota poskytovaných částek kolísala kolem 1 900 000 Kč. Díky zmíněné redefinici došlo v roce 2018 k výraznému zvýšení platby v rámci dotačního titulu ANC, a to o téměř 1 milion korun, neboť poskytovaná částka za rok 2018 činí 2 602 137,60 Kč.

Dotační titul Greening neboli platbu pro zemědělce dodržující zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí čerpá společnost od roku 2015 formou příplatku o opatření SAPS. Účelem poskytování dotace je motivace zemědělců k zaměření na životní prostředí a klima při zemědělské činnosti. V průběhu posledních čtyř let lze sledovat mírný pokles při čerpání tohoto dotačního titulu. V roce 2018 však došlo opět k růstu poskytované platby.

SZIF dále poskytuje platbu z dotačního titulu Tele masného typu ze skupiny dotací poskytovaných v rámci Dobrovolné podpory vázané na produkci. Cíl tohoto dotačního opatření spočívá v podpoře chovatelů masných telat, která se narodila na hospodářství žadatele mezi 1. dubnem a 31. květnem roku před podáním žádosti o dotaci. Všechna narozená telata musí žadatel včas evidovat v příslušném systému. Za sledované období jsou zaznamenány výkyvy ve výši poskytnutých plateb, neboť tento dotační titul je vázaný na produkci, a proto se poskytovaná částka odvíjí od počtu evidovaných narozených telat. Zvýšení platby v roce 2018 zapříčinil právě nárůst dobytka a cílem společnosti je stabilní růst počtu narozených telat, čehož chce docílit telením dobytka ještě před uplynutím lhůty pro zaznamenání. V předchozích letech se telata rodila po

daném termínu a nebyla tak včas zapsána do evidence, od níž se odvíjí výše poskytnuté dotace. V rámci dotačních titulů vázaných na produkci je třeba sledovat potencionální dotace, na něž by společnosti mohl v budoucnu vzniknout nárok.

Přechodné vnitrostátní podpory (dále jen „PVP“) jsou dotačním titulem v podobě doplňkových plateb k jednotné platbě na plochu SAPS. Na rozdíl od platby SAPS je podpora v rámci dotačního titulu PVP plně hrazena z rozpočtu ČR. V rámci PVP lze žádat o podporu ve formě platby na zemědělskou půdu, chov krav bez tržní produkce mléka, chov koz či ovcí, dále historické platby, platby na přežvýkavce a další. Společnost čerpá z hlediska tohoto dotačního titulu především platby na zemědělskou půdu, chov krav bez tržní produkce a přežvýkavce. Z hlediska čerpaných dotačních titulů je PVP zastoupeno menšími částkami oproti ostatním poskytovaným platbám, kterými jsou např. jednotná platba na plochu SAPS nebo Greening. Ve sledovaném období dochází k významnému poklesu poskytované částky. Oproti roku 2015 se tato částka v roce 2018 snížila o téměř 73 %.

Poslední z poskytovaných dotací jsou platby v rámci ekologických dotací. Pod tuto skupinu patří dotační tituly Ekologické zemědělství a Agroenvironmentálně-klimatické opatření (dále jen „AEKO“). První zmíněný dotační titul se vztahuje na plochu obhospodařované půdy a jeho hlavním cílem je podpora šetrného hospodaření s touto půdou v rámci zabránění její degradace, uchování životního prostředí a zvýšení estetické hodnoty krajiny. Dotační titul AEKO je podporou metod využití zemědělské půdy se stálým zachováním a ochranou životního prostředí. Ekologické dotace mají velké zastoupení na přijímaných dotacích ve sledovaném období, poskytovaná částka se pohybuje těsně pod hranicí 5 mil. Kč, a v roce 2017 tuto mez dokonce přesáhla.

Mimo dotace, které poskytuje SZIF, čerpá společnost finanční podpory prostřednictvím programů PGRLF. Jedná se o podpory vyplácené jako dotace úroků z úvěrů, podpory pojištění a poskytnutí půjček a záruk. Společnost využívá podpor v rámci pojištění hospodářských zvířat, a to na stádo a plemenné býky. Podpůrné programy PGRLF užívá také při čerpání dotací z komerčních úvěrů. Proces poskytnutí podpory v rámci kteréhokoliv z programů PGRLF vyžaduje dodržení několika kroků. Pro příklad bude uveden proces poskytnutí podpory části úroků z úvěru při nákupu stroje. Prvním článkem

tohoto procesu je podání žádosti skrze webovou stránku PGRLF, k čemuž musí dojít před podpisem kupní smlouvy. Součástí žádosti musí být souhlas se zpracováním osobních údajů a podnikatelský záměr společnosti se specifikací nakupovaného stroje. Následně žadající obdrží potvrzení o zaregistrování žádosti a dalším krokem je doložení několika dokumentů, mezi které patří kupní smlouva, faktura, předávací protokol a zajištění financování, např. úvěrová smlouva od banky. PGRLF následně pošle smlouvu o poskytnutí podpory části úroků z úvěru. Na základě této smlouvy fond zasilá pololetně, a to k 30. 6. a 31. 12. příslušného roku, vyúčtování, které zachycuje veškeré zaplacené úroky a částky poskytnuté podpory. Konkrétní příklad poskytnutí podpory části úroků z úvěru vybraného podniku demonstruje nákup zemědělského stroje, shrnovače značky FELLA. Tento stroj podnik zakoupil od společnosti AGROMEX, s. r. o. a současně uzavřel smlouvu o úvěru se společností ČSOB Leasing, a.s. na zajištění jeho financování. V rámci tohoto nově vzniklého úvěru byla poskytnuta podpora z programu PGRLF na základě smlouvy o poskytnutí podpory části úroků z úvěru.

5.2 Účtování dotací

Pro účetní účely rozumíme dotací bezúplatné plnění poskytnuté na předem stanovený účel, a to přímo nebo zprostředkovaně. Dotace mohou být poskytnuty ze státního rozpočtu, státních finančních aktiv, z národního fondu, z fondů Evropské unie a z dalších zdrojů. Veškeré účetní postupy a třídění dotací jsou upraveny Vyhláškou č. 500/2002 Sb., Českým účetním standardem č. 013- Dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek a Českým účetním standardem č. 017- Zúčtovací vztahy.

5.2.1 Členění dotací pro účely účetnictví

Obecně je možné členit dotace do dvou následujících skupin podle jejich využití. Investiční dotace na pořízení dlouhodobého hmotného či nehmotného majetku nebo dotace sloužící k úhradě provozních či finančních nákladů účetní jednotky. Při využití investičních dotací dochází ke snížení ocenění dlouhodobého majetku a technického zhodnocení a patří sem současně dotace k úhradě úroků, které jsou obsaženy v ocenění uvedeného majetku a technického zhodnocení před datem uvedení do užívání. U majetku a technického zhodnocení s pořizovací cenou nebo náklady vlastními sníženými

o poskytnuté investiční dotace se účtuje na stejných účtech, kde by se účtovaly bez dotace. Pokud dojde k přijetí dotace v plné výši pořizovací ceny či vlastních nákladů, majetek a technické zhodnocení se účtuje na podrozvahových účtech. Při použití dotace k úhradě provozních nákladů dojde k zaúčtování do ostatních provozních výnosů se současným zachováním věcné a časové souvislosti a účtováním nákladů na stanovený účel. Úhrada finančních nákladů pomocí přijaté dotace se účtuje do ostatních finančních výnosů opět se zachováním věcné a časové souvislosti při účtování nákladů na stanovený účel. Při zaúčtování operací z hlediska čerpání dotací je využíváno

- účtové skupiny 34- Zúčtování daní a dotací,
- účtové skupiny 37- Jiné pohledávky a závazky,
- účtové skupiny 04- Nedokončený dlouhodobý nehmotný hmotný a nehmotný majetek a pořizovaný dlouhodobý finanční majetek,
- účtové skupiny 64- Jiné provozní výnosy,
- účtové skupiny 66- Jiné finanční výnosy.

Podle zdroje, z něž dotace plyne, se využívají účty účtové skupiny 34- Zúčtování daní a dotací. Operací, která v tomto případě podléhá zaúčtování, je samotný nárok na dotaci. V případě vzniku nároku na dotaci ze státního rozpočtu se k zaúčtování této operace používá účet 346- Dotace ze státního rozpočtu. Pokud dotace, na niž nárok vznikl, plyne z jiného rozpočtu, například z evropských fondů, k zaúčtování se využívá účet 347- Ostatní dotace. V obou případech se účtuje ve prospěch účtů 346,347 a na vrub účtu 378- Jiné pohledávky. Přijetí dotace na bankovní účet subjektu je rovněž účetní operací, a proto je účtováno ve prospěch účtu 378- Jiné pohledávky a na vrub účtu 221- Bankovní účty. Nezáleží přitom, zda se jedná o investiční dotaci, dotaci na úhradu provozních nákladů nebo dotaci na úhradu nákladů finančních. Zaúčtování čerpání investiční dotace k pořízení dlouhodobého majetku závisí na druhu pořizovaného majetku a rovněž na zdroji, ze kterého dotace plyne. Z hlediska pořizovaného majetku se účtuje ve prospěch účtu 041, pokud se jedná o pořízení dlouhodobého nehmotného majetku, a ve prospěch účtu 042 v případě pořízení dlouhodobého hmotného majetku. Na vrub účtů 346 a 347 se dále účtuje podle zdrojů čerpaných dotací. Při využití dotace na pokrytí provozních nákladů z hlediska zdrojů se opět užívají účty účtové skupiny 34- Zúčtování daní a dotací,

účtuje se na vrub účtů 346 či 347 a ve prospěch účtu 648- Ostatní provozní výnosy. Zaúčtování při použití dotace na úhradu finančních nákladů probíhá stejným způsobem jako u dotace na pokrytí provozních nákladů. Jediným rozdílem je účtování ve prospěch účtu 668- Ostatní finanční výnosy. V rámci poskytování dotací může dojít také k jejímu vrácení, a to např. nedodržením stanovených podmínek. Vrácení dotace s sebou nese možné sankce za porušení těchto podmínek, které je nutno uhradit.

5.2.2 Aplikace účtování dotací na konkrétních příkladech v podniku

Vznik nároku na dotaci je první účetní operací v procesu poskytnutí této podpory. Každá účetní operace musí být řádně zaúčtována. Následující příklady podávají přesný pohled na účtování provozních a investičních dotací.

Účtování provozních dotací

Vybraný zemědělský podnik čerpá zejména dotace na úhradu provozních nákladů. Patří sem většina finančních podpor poskytovaných Státním zemědělským intervenčním fondem, kterými jsou např. platba na Podporu na chov telete masného typu. Pro příklad účtování dotací je uveden právě tento dotační titul, který byl pro rok 2018 poskytnut platbou ve výši 757 254 Kč. Zaúčtování dotace s příslušnou předkontací zobrazuje Tabulka č. 7. Zaúčtování dotace na úhradu finančních nákladů by probíhalo analogicky, pouze s využitím účtu 668- Ostatní finanční výnosy.

Tab. č. 7: Příklad zaúčtování poskytované provozní dotace

Číslo dokladu	Typ dokladu	Popis účetní operace	Částka v Kč	Má dáti	Dal
1.	VÚD	Nezpochybnitelný nárok na dotaci	757 254	378	346
2.	VBÚ	Přijetí dotace na běžný účet	757 254	221	378
3.	VÚD	Použití dotace na úhradu provozních nákladů	757 254	346	648

Zdroj: Vlastní zpracování, 2019

Účtování investičních dotací

Přestože vybraný zemědělský podnik nečerpá investiční dotace, Tabulka č. 8 pro představu uvádí zaúčtování účetních operací vzniklých poskytnutím tohoto typu finanční podpory. Při čerpání investiční dotace rozlišujeme účty na straně Dal podle druhu pořizovaného majetku.

Tab. č. 8: Příklad zaúčtování poskytované investiční dotace

Číslo dokladu	Typ dokladu	Účetní operace	Má dáti	Dal
1.	VÚD	Nezpochybnitelný nárok na dotaci	378	346
2.	VBÚ	Přijetí dotace na běžný účet	221	378
3.	VÚD	Použití dotace na pořízení DNM a DHM	346	041,042

Zdroj: Vlastní zpracování, 2019

Účtování vrácení dotace

Pro představu zobrazuje Tabulka č. 9 zaúčtování vrácení dotace, k němuž může dojít např. při porušení některých z podmínek dotací. V takovém případě musí žadatel spolu s vrácením dotace uhradit příslušnou sankci, jejíž předepsání účtujeme na vrub účtu 545- Ostatní pokuty a penále jako daňově neúčinný náklad.

Tab. č. 9: Příklad zaúčtování vrácení dotace

Číslo dokladu	Typ dokladu	Popis účetní operace	Má dáti	Dal
1.	VÚD	Předpis vrácení provozní dotace	548	346
2.	VBÚ	Vrácení dotace	346	221
3.	VÚD	Sankce za porušení podmínek dotace	545	346
4.	VBÚ	Úhrada sankce	346	221

Zdroj: Vlastní zpracování, 2019

5.3 Následky čerpání zemědělských dotací

Poskytování dotací zemědělcům je významnou podporou jejich činnosti. Příjmy v podobě dotace mohou pokrýt náklady na hospodaření, pokud byl dotační titul pro tento účel stanoven a podnikatel splnil veškeré podmínky nabytí dotace. Tato kapitola představuje konkrétní postupy z pohledu čerpání dotací, možné výhody a nevýhody těchto podpor a následně aplikuje přesné účetní metody na vybraných příkladech.

5.3.1 Dotace jako příjem zemědělského podniku

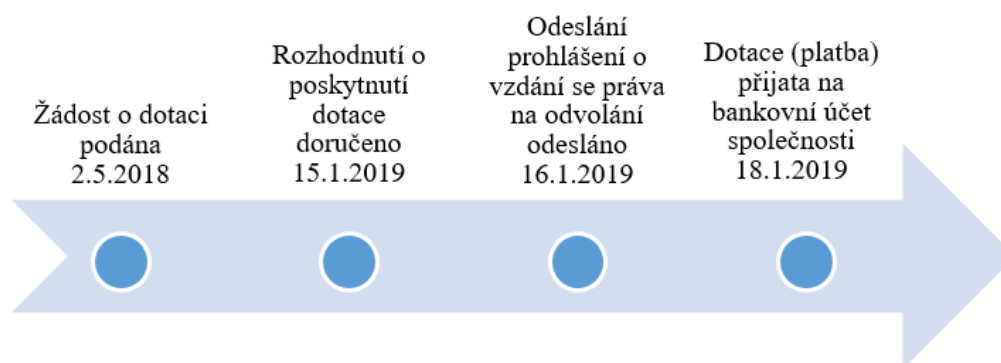
Z hlediska vybraného zemědělského podniku tvoří čerpané dotace velkou část příjmů společnosti. Tento fakt je způsoben velice nákladnými opatřeními v odvětví, neboť k obhospodařování půdy se využívá velké množství zemědělské techniky, která je v provozu denně, a tak se v čase opotřebením stává rizikovou. Opravy velkých zemědělských strojů jsou velmi nákladné, a proto je zapotřebí vysokých investic. Zemědělské dotace jsou spjaty se zemědělskou půdou, kterou podnik obhospodařuje. Výše některých poskytovaných plateb je ovlivněna také velikostí plochy této půdy. Vybraný podnik hospodaří na téměř 1000 hektarech obhospodařované plochy v okolí města Bezručice, což dokládá evidenci pozemků v registru půdy. Ačkoliv se společnost snaží o samostatnost z hlediska financování provozu hospodaření, absence poskytnutí některých z dotací by mohla značně ovlivnit její podnikatelskou činnost, neboť některé z částek dosahují výše několika milionů Kč.

5.3.2 Proces obdržení dotace

Žádost o dotaci nemusí být vždy schválena, a tak je důležité jako osoba žádající dbát na všechny parametry stanovené k čerpání dotace. Včasné podání žádosti je jedním z hlavních kritérií pro samotný vznik nároku na dotaci. Nedochovilnost není tolerována, a pokud podnik nebo osoba v podniku, která je za podání žádosti odpovědná, nedodrží termín podání, může společnost přijít až o několik milionů Kč. Následně tato skutečnost ovlivní celé dění v podniku, neboť ten bude nucen hradit např. provozní náklady ze svých vlastních zdrojů, které mohly být původně o dotaci zvýšené.

Při poskytování dotací se u každého dotačního titulu jedná o stejný proces. Pro představu je uveden konkrétní proces získání dotace Greening – platby pro zemědělce dodržující ekologické postupy, který popisuje Obrázek č. 3. Prvním krokem je podání jednotné žádosti o dotaci, ke které došlo 2. 5. 2018. Tato žádost zahrnuje veškeré dotační tituly, na které společnost uplatňuje nárok. Následně SZIF zpracuje podanou žádost a při splnění veškerých podmínek dle kontroly vydá rozhodnutí o poskytnutí dotace s konkrétní částkou. Toto rozhodnutí v rámci dotačního titulu Greening obdržela společnost 15. 1. 2019. Firma má dále možnost se odvolat proti rozhodnutí o poskytnutí dotace, a to do 15 dnů od jeho obdržení. Pokud tak nechce učinit, může zaslat prohlášení o vzdání se práva na odvolání proti tomuto rozhodnutí. Tento krok není povinný, ale velice urychlí celý proces, a proto je ve vybraném podniku učiněn zpravidla ihned po obdržení rozhodnutí o poskytnutí dotace. Podnik zaslal toto prohlášení k rozhodnutí o dotaci Greening 16. 1. 2019, tedy jeden den po obdržení tohoto rozhodnutí. Poslední fází celého procesu je konečné přijetí příslušné částky na bankovní účet společnosti, to se v případě daného podniku uskutečnilo 18. 1. 2019. Jelikož podnik obratem odeslal zmiňované prohlášení, obdržel poskytovanou dotaci již 4 kalendářní dny po přijetí rozhodnutí o jejím poskytnutí. Pokud by prohlášení nebylo zasláno, poskytovatel dotace by čekal na možné odvolání proti rozhodnutí s lhůtou 15ti kalendářních dnů.

Obr. č. 3: Schéma procesu poskytnutí dotace

Zdroj: Vlastní zpracování, 2019

5.3.3 Dohadné položky a jejich účtování

Z hlediska čerpání dotací je běžné poskytování plateb ke konci účetního období a v některých případech obdržení dotace až po skončení tohoto období. Pro představu je uveden příklad procesu poskytování provozních dotací vybrané společnosti za rok 2018. Podnik podal jednotnou žádost o dotaci 2. 5. 2018, neboť termín podání stanovil SZIF od 9. 4. 2018 do 15. 5. 2018. Vydání rozhodnutí o dotaci obdrží podnik dle plánovaného harmonogramu předpokládané administrace podpor, který zveřejňuje SZIF na svých webových stránkách, a pro dotační titul Přejížděné vnitrostátní podpory se jedná o období od 14. 1. 2019 do 30. 3. 2019. Z tohoto časového úseku vyplývá, že podnik obdrží dotaci pro rok 2018 na začátku roku 2019. Z účetního hlediska je tedy poskytnutá dotace za rok 2018 vyplacena v dalším účetním období, což představuje komplikaci při zaúčtování dotací. Protože podnik v roce 2018 neví, jakou celkovou částku na dotacích obdrží, je zaměstnanec pověřený vedením a správou účetnictví povinen zaúčtovat tento příjem jako dohadnou položku způsobem zachyceným na Obrázku č. 4. Vytvoří tak tzv. odhad částky, která bude poskytnuta.

Obr. č. 4: Způsob zaúčtování dohadné položky

Zdroj: Vlastní zpracování, 2019

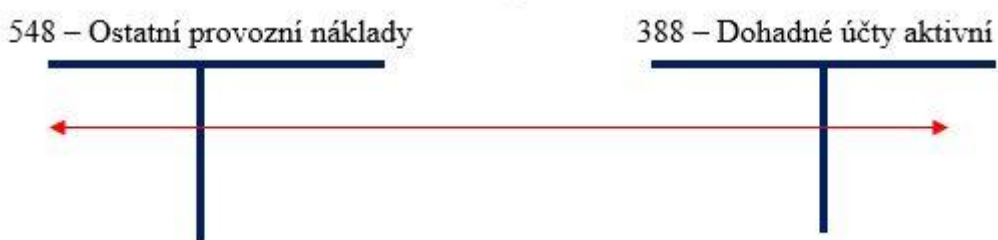
V následujícím účetním období, kterým je pro tento konkrétní příklad rok 2019, musí pověřená osoba zkontrolovat rozdíl v odhadu a skutečné výši poskytnuté dotace pro předchozí účetní období. Nejprve však obdrží rozhodnutí o poskytnutí dotace, a tím vznikne pohledávka vůči poskytovateli. Současně dojde ke snížení dohadné položky. Zaúčtování popisuje Tabulka č. 10.

Tab. č. 10: Zaúčtování dle rozhodnutí o poskytnutí dotace

Číslo dokladu	Typ dokladu	Účetní operace	Má dáti	Dal
1.	VÚD	Nezpochybnitelný nárok na dotaci	378	388
2.	VBÚ	Přijetí dotace na běžný účet	221	378

Zdroj: Vlastní zpracování, 2019

Přijetím dotace na bankovní účet se vzniklá pohledávka smaže a je nutné udělat vyúčtování, které podává informace o tom, zda je dohadná položka, která byla zaúčtována v předchozím účetním období, vyšší nebo nižší než skutečně poskytnutá částka. Pokud je odhad větší než poskytnutá částka a podnik tak obdržel menší částku, než předpokládal, z hlediska účetnictví bude nutno zaúčtovat tento rozdíl do nákladů neboli ponížít výnosový účet 648- Jiné provozní výnosy. Konkrétní příklad zaúčtování pomocí nákladového účtu 548- Jiné provozní náklady popisuje Obrázek č. 8. Takové účtování je podle účetních standardů správné a uvádí se jako standartní postup při zaúčtování. Po konzultaci s účetní společností bylo zjištěno, že se v podniku účtuje způsobem převedení zmíněného výnosového účtu 648 na stranu Má dáti. Pro tento případ je však nezbytné, aby částka u příslušné předkontace ve tvaru 648/388 byla zapsána s mínusem. Větší přehlednost a jasnost zobrazuje nákladový účet 548, a z tohoto důvodu je znázorněn na Obrázku č. 5.

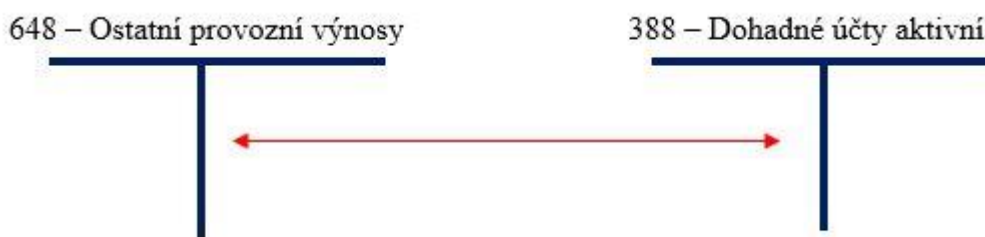
Obr. č. 5: Zaúčtování rozdílu v případě vyššího odhadu

Zdroj: Vlastní zpracování, 2019

V opačném případě může dojít ke zjištění nižší odhadované částky, která byla zaúčtována jako dohadná položka v předchozím účetním období, v tomto případě v roce 2018. Rozdíl dohadné položky a reálné částky obdržené v rámci poskytnutých dotací se účtuje do výnosů podle Obrázku č. 6.

Obr. č. 6: Zúčtování rozdílu v případě nižšího odhadu

Zdroj: Vlastní zpracování, 2019

Pro představu bude uveden konkrétní příklad zaúčtování dohadné položky. V roce 2018 byl odhad příjmu z dotací 100 000 Kč. V následujícím roce přišlo rozhodnutí o poskytnutí dotace ve výši 150 000 Kč a tento nárok byl příslušně zaúčtován. Tím vznikl rozdíl 50 000 Kč na účtu 388. Dotace ve výši 150 000 Kč přišla na bankovní účet společnosti a poté došlo k zaúčtování rozdílu do výnosů, a tím k vynulování účtu 388. Tento příklad zobrazuje zjištění nižšího odhadu dohadné položky oproti skutečné výši poskytnuté částky a konkrétní operace zachycuje Tabulka č. 11.

Tab. č. 11: Příklad zúčtování dohadné položky

Číslo dokladu	Typ dokladu	Účetní operace	Částka v Kč	Má dáti	Dal
1.	VÚD	Dohadná položka	100 000	388	648
2.	VÚD	Nezpochybnitelný nárok na dotaci	150 000	378	388
3.	VBÚ	Přijetí dotace na bankovní účet	150 000	221	378
4.	VÚD	Zaúčtování rozdílu	50 000	388	648

Zdroj: Vlastní zpracování, 2019

5.3.4 Výhoda čerpání dotací

Výhoda čerpání dotací spočívá v jejich současném osvobození od DPH. Z praktického hlediska je tato skutečnost logická, neboť jde o podporu pro podnikatele. Pokud by dotace nebyla od daně osvobozena, byl by dotyčný žadatel při obdržení dotace nucen odvést DPH. Protože poskytované částky z hlediska zemědělských dotací bývají poměrně vysoké, na dotaci ve výši 2 000 000 Kč by DPH základní sazby činila 420 000 Kč, a žadateli by se tak výrazně příjem z dotace snížil. Dotace se řadí mezi ostatní příjmy, neboť nijak nenavýšují tržby podniku. Pokud by byly zahrnuty do položky tržeb, nevypovídal by tento údaj o skutečnosti.

6 Zhodnocení a návrhy na zlepšení

Daně zatěžují společnost denně a budou ji provázet po celou dobu podnikání. Z daňového hlediska může vybraná zemědělská společnost ovlivnit jen některé z daní, které ji postihují. U **daně z příjmů právnických osob** se zvýšením příjmů roste velikost daňové povinnosti. Pokud by podnik usiloval o snížení daně z příjmů právnických osob, došlo by naopak k růstu nákladů. Podnik by měl za stálého zvyšování příjmů účelně uplatňovat výdaje vynaložené na jejich dosažení a uvědomit si podstatu položek **odčitatelných od základu daně**. Takovými navrhovanými položkami jsou např. dary, které může společnost uplatnit až do výše 5 % ze základu daně. Dosud uplatňovala dary pouze do výše 20 000 Kč. Oproti loňskému roku společnost očekává snížení mzdových nákladů a tím bude moci být těchto finančních prostředků využito v jiných úsecích provozu. **DPH** je hodnocena především z hlediska **odpočtů na dani**, které zemědělský podnik eviduje po většinu zdaňovacího období. Společnost zaznamenává vysoké příjmy, které podléhají DPH, jen v jednom měsíci kalendářního roku. **Finanční úřad** jako správce daně může tyto časté odpočty na dani více kontrolovat z hlediska doložení všech faktur v daném zdaňovacím období a případné kontroly v souvislosti s uplatňováním DPH z faktur. Pokud je evidentní, že v daném měsíci dojde ke vzniku nadměrného odpočtu, může společnost uplatnit DPH v měsíci, kdy vzrostou příjmy podléhající této dani. Takovým způsobem dojde ke snížení vlastní daňové povinnosti. Společnosti se v tomto případě doporučuje zvýšení vlastních příjmů, a to např. tržbami za prodej dobytka nebo poskytováním služeb spojených se zemědělskou činností. Ostatní daně není společnost schopna nijak ovlivnit. Výše **daně z nemovitých věcí** se odvíjí od výměry pozemků a staveb, které jsou předmětem zdanění. Daň nemůže být nijak snížena a stejnou vlastnost má příbuzná **daň z nabytí nemovitých věcí**. Daňová povinnost je stanovena příslušným finančním úřadem a podnik nemá možnost nijak ovlivnit její výši. Podobným způsobem není možno nijak optimalizovat výši **daně silniční**, **daně spotřební** nebo **daně z elektřiny**. Výše daně silniční nijak ovlivnit nelze, ale při úhradě zálohových plateb by měl podnik ekonomicky uvažovat a zvolit platby v podobě průběžných záloh během zdaňovacího období. Jednorázová úhrada zálohy na daň silniční může ovlivnit financování provozu.

Zemědělský podnik AGROFARMY BEZDRUŽICE, s.r.o. působí na trhu od roku 2002 a již od svého vzniku přijímá **dotace na podporu zemědělské činnosti**. Ačkoliv společnost usiluje o finanční nezávislost a samostatnost, částky některých z poskytovaných dotačních titulů nabývají vysokých hodnot, a proto by podniku při jejich nedosažení hrozilo riziko v podobě nadměrných výdajů. Důležitým faktem je především znalost **problematiky dotací** poskytovaných zemědělským podnikům. Tak může společnost včas reagovat a zažádat o příslušné dotační tituly, z nichž každý zadává konkrétní podmínky pro jeho dosažení. Některé z dotací jsou ovlivněny výměrou obhospodařované plochy, jiné limitují klimatické podmínky v oblasti hospodaření podniků. **Platby na plochu** jako je např. platba SAPS se odvíjejí právě od plošného rozsahu obhospodařované půdy. Z tohoto důvodu se pro vybranou zemědělskou společnost v letech 2015 – 2018 poskytované částky tohoto dotačního titulu výrazně neměnily, neboť nebyla zaznamenána změna velikosti plochy pozemků, na nichž společnost vykonává zemědělskou činnost. Na druhé straně platby z dotačního titulu **ANC** zaznamenaly v roce 2018 významný nárůst, což bylo příčinou **redefinice** tohoto dotačního titulu ve smyslu jednotnosti a zvnovprávnění všech oblastí hospodaření v rámci Evropské unie. Návrhem na zlepšení celkové ekonomické situace v podniku je budoucí dosažení dalších dotačních titulů, které jsou spojeny například s větším počtem kusů dobytka. Společnost by měla mít stálý přehled o aktuálních dotačních titulech, které instituce poskytují a naplňovat podmínky k nároku na tyto podpory. Dotace jsou významným příjmem z pohledu financování provozu vybraného zemědělského podniku. Instituce, které poskytují zmíněné dotační tituly, si kladou za cíl především motivovat zemědělce k ekologickému a šetrnému přístupu ke krajině a chovaným hospodářským zvířatům. Společnost čerpá především **dotace provozní**, které zabezpečují náklady na provoz spojené s činností podniku. **Dotace na úhradu finančních nákladů** jsou však také předmětem podpory od PGRLF. Ten poskytuje podpory úroků z úvěrů, což ve vybraném podniku například u nákupu zemědělské techniky, představuje vrácení vysokých částek a tím důležitou finanční podporu. Z hlediska problematiky **účtování dotací** je návrhem zejména užití přehlednějších účtů pro zaúčtování dohadných položek nebo sankcí z dotací.

Závěr

Daňová problematika je tématem obsáhlým a v čase zaznamenává spoustu změn a úprav. Podstata a funkce daní však zůstává stejná. Zákony upravující daně se snaží docílit jejich přehlednosti, přesnosti a především spravedlnosti. Každá specifická daň má jasně vymezený předmět, subjekt, základ daně, daňové sazby, příslušného správce, lhůty splatnosti a další náležitosti nutné pro naplnění jejího účelu. Dotace poskytované v zemědělství jsou významnou podporou zejména při krytí provozních a finančních nákladů. Podnik by na těchto platbách neměl být závislý, ale jejich přítomnost značně ovlivňuje jeho finanční situaci a napomáhá plynulému chodu hospodaření a tvorbě zisku. Cílem této bakalářské práce byla aplikace zmíněných témat na konkrétních příkladech a situacích v zemědělském podniku AGROFARMY BEZDRUŽICE, s.r.o. a poskytnutí možných návrhů za účelem zlepšení ekonomické situace podniku.

První kapitoly pojednávají o teorii daňové problematiky a charakterizují vybrané dotační tituly. Tato část práce nejprve definuje daň a její hlavní prvky s postupným navázáním na teoretické informace o konkrétních daních, které vybraný podnik ovlivňují. Další část charakterizuje vybrané dotace poskytované v zemědělství a jejich rozdělení na platby povinné a dobrovolné, platby národního charakteru a další. Stěžejní část celé práce tvoří čtvrtá a pátá kapitola, které zahrnují praktické využití teoretických poznatků o probíraných tématech a jejich aplikaci na konkrétních příkladech vybraného zemědělského podniku. Šestá kapitola podává zhodnocení probraných témat po jejich uplatnění na specifických situacích a možné návrhy na zlepšení.

Praktické využití problematiky daňového systému ČR se u zvolené společnosti zaměřuje na vybrané daně. Bylo zjištěno, že podnik jako společnost s ručením omezeným odvádí daň z příjmů právnických osob, je plátcem DPH, z hlediska vlastnictví a obhospodařování zemědělské půdy odvádí daň z nemovitých věcí, v rámci koupě nových pozemků mu vzniká povinnost k dani z nabytí nemovitých věcí, zálohu na silniční daň platí čtvrtletně, neboť tento způsob je ekonomicky výhodnější a měsíčně uplatňuje nárok na vrácení spotřební daně z minerálních olejů. Po aplikaci poznatků o dotacích poskytovaných zemědělcům v ČR bylo provedeno jejich přesné zaúčtování z hlediska příjmu dotace,

jejího vrácení a dalších účetních operací. Při tomto praktickém využití informací teoretické části práce byly zjištěny komplikace spojené s přijímáním plateb v podobě dotačních titulů z hlediska účetních období. Nesrovnalosti účtování v rámci poskytnutí dotace v dalším účetním období byly vyřešeny vytvořením dohadné položky a jejím správným zaúčtováním.

Hlavní návrh pro udržení ekonomické stability společnosti a odstranění překážek pro dosažení podnikových cílů spočívá především v možné optimalizaci příjmů a výdajů, kterou by bylo dosaženo ovlivnění výše daně z příjmů právnických osob a méně častým vznikům nadměrných odpočtů u daně z přidané hodnoty. Současně by se společnost měla soustředit na získání podpor v rámci nových dotačních titulů a uzpůsobit provoz a svou podnikatelskou činnost podmínkám stanoveným příslušnou institucí, která poskytuje tyto platby. Důležitou podmínku pro správné fungování podniku představuje zodpovědný přístup k bezchybné a pravdivé evidenci údajů v účetnictví, z něž vychází daňové povinnosti podniku. Společnost musí řádně a včas podávat daňová přiznání, platit zálohy na daně a vést přehled o evidenci předmětů zdanění. Dle dostupných informací společnost řádně plní všechny tyto povinnosti. Tuto funkci vykonává hlavní ekonom společnosti a její zanedbání by mohlo zabránit plynulému chodu podnikatelské činnosti, tvorbě zisku a současně by nemohly být naplněny cíle podniku. Dílčí návrh pojednává o lepší přehlednosti v rámci účtování dotací s využitím účtů, které vymezuje příslušný účetní standart. Tento návrh závisí na uvážení společnosti, neboť je pravděpodobné, že má zavedeny určité postupy, které by bylo komplikované měnit.

Hlavním přínosem této práce bylo přijetí návrhů po konzultaci s vedením společnosti. Při vedení účetnictví bude přihlédnuto k možné změně způsobu zaúčtování dotací a společnost bude provádět průzkum v oblasti nových dotačních titulů, které dosud nečerpala. Současně se vedení shodlo na tvorbě nových odčitatelných položek u daně z příjmů právnických osob, které dosud nebyly uplatněny. Dále se společnost zaměří na hlavní doporučení ve smyslu zvýšení příjmů. Veškeré návrhy byly konzultovány přímo s vedením firmy.

Seznam použitých zdrojů

Knižní zdroje

ČECHURA, Lukáš a kol. *Veřejné statky v zemědělství: (produkce, ocenění a podpora)*. Průhonice: Professional Publishing, 2016. ISBN 978-80-906594-2-1.

DVOŘÁKOVÁ, Veronika, Marcel PITTERLING, Hana SKALICKÁ. *Zdaňování příjmů fyzických a právnických osob*. 2. aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017. ISBN 978-80-7552-538-3.

FALADA, David a Marek STARÝ. *Dějiny daní a poplatků*. Praha: Havlíček Brain Team, 2009. ISBN 978-80-87109-15-1.

FOJTÍKOVÁ, Lenka, Marian LEBIEDZIK. *Společné politiky EU: historie a současnost se zaměřením na Českou republiku*. Praha: C. H. Beck, 2008. Beckova edice ekonomie. ISBN 978-80-7179-939-9.

CHALUPA, Rostislav, Jiří KADLEC, Jana PILÁTOVÁ, Dagmar PROCHÁZKOVÁ, R. Sedlák, Jana SKÁLOVÁ a Pavel VLACH. *Abeceda účetnictví pro podnikatele 2018*. 16. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2018. Účetnictví (ANAG). ISBN 978-80-7554-121-5.

KOUŘILOVÁ, Jindra, Jiří PŠENČÍK a Daniel KOPTA. *Dotace v zemědělství: z hlediska komplexního pohledu a s přihlédnutím k ekologickému zemědělství*. Brno: Pro Ekonomickou fakultu Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích vydalo Akademické nakladatelství CERM, 2009. ISBN 978-80-7204-637-9.

KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. 7. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2018. ISBN 978-80-7598-165-3.

MARKOVÁ, Hana. *Daňové zákony 2019: úplná znění platná k 1. 1. 2019*. 29. vydání. Praha: Grada, 2019. ISBN 978-80-271-2274-5.

PAVLÁSEK, Vlastimil a Pavlína HEJDUKOVÁ. *Veřejné finance a daně v České republice*. 2., přepracované vydání. Plzeň: Nava, 2011. ISBN 978-80-7211-395-8.

ŠIROKÝ, Jan. *Základy daňové teorie s praktickými příklady*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. Vzdělávání a certifikace účetních. ISBN 978-80-7478-785-0.

ŠULCOVÁ-SEIDLOVÁ, Marta, Gabriela KUKALOVÁ a Lukáš MORAVEC. *Daňová soustava*. Praha: ČZU v Praze, 2014. ISBN 978-80-213-2451-0.

VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ. *Daňový systém ČR 2018*. 14. aktualizované vydání, 2018. Praha: VOX a.s. Ekonomie 1. VOX. ISBN 978-80-87480-63-2.

Internetové a další zdroje

DĚRGEL, Martin. *Dotace v účetnictví o daních z příjmů*. [online]. Copyright © 2019 Wolters Kluwer ČR, a.s. [cit. 28.03.2019]. Dostupné z: <https://www.dauc.cz/>

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČR. *Portál farmáře (eAGRI)* [online]. Copyright © 2009 [cit. 05.04.2019]. Dostupné z: <http://eagri.cz./public/web/mze/farmar>

PGRLF a.s. *Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond*. [online]. Copyright © PGRLF, a.s. [cit. 01.04.2019]. Dostupné z: <https://www.pgrlf.cz/>

Státní zemědělský intervenční fond. [online]. Copyright © 2013. [cit. 07.04.2019]. Dostupné z: <https://www.szif.cz/cs>

Dokumenty a výkazy společnosti AGROFARMY BEZDRUŽICE, s.r.o.

Seznam obrázků

Obr. č. 1: Schéma daňového systému ČR.....	11
Obr. č. 2: Výpočet nároku na vrácení spotřební daně z minerálních olejů.....	44
Obr. č. 3: Schéma procesu poskytnutí dotace	61
Obr. č. 4: Způsob zaúčtování dohadné položky.....	62
Obr. č. 5: Zaúčtování rozdílu v případě vyššího odhadu	63
Obr. č. 6: Zúčtování rozdílu v případě nižšího odhadu	64

Seznam tabulek

Tab. č. 1: Rozdělení přímých plateb	33
Tab. č. 2: Soupis vozidel ve vlastnictví společnosti za rok 2018	46
Tab. č. 3: Smlouvy uzavřené se Státním pozemkovým úřadem	48
Tab. č. 4: Rozdělení typů pozemků dle skupin.....	48
Tab. č. 5: Pozemky ve vlastnictví První smluvní strany.....	51
Tab. č. 6: Pozemky ve vlastnictví Druhé smluvní strany	51
Tab. č. 7: Příklad zaúčtování poskytované provozní dotace.....	58
Tab. č. 8: Příklad zaúčtování poskytované investiční dotace	59
Tab. č. 9: Příklad zaúčtování vrácení dotace	59
Tab. č. 10: Zaúčtování dle rozhodnutí o poskytnutí dotace.....	63
Tab. č. 11: Příklad zúčtování dohadné položky.....	64

Seznam příloh

Příloha A: Přiznání k DPH leden 2019

Příloha B: List č. 10 k dani z pozemků, 2019

Příloha C: List č. 2 k dani ze staveb a jednotek, 2019

Příloha D: Platební výměr k dani z nabytí nemovitých věcí, str. 3, 2018

Příloha E: Účty využité při účtování dotací

C. ODDÍL – daň z přidané hodnoty

I. Zdanitelná plnění		f.	Základ daně	Daň na výstupu	
Dodání zboží nebo poskytnutí služby s místem plnění v tuzemsku	základní	1			
	snížená	2	10 000	1 500	
Pořízení zboží z jiného členského státu (§ 16; § 17 odst. 6 písm. e); § 19 odst. 3)	základní	3			
	snížená	4			
Přijetí služby s místem plnění podle § 9 odst. 1 od osoby registrované k dani v jiném členském státě	základní	5			
	snížená	6			
Dovoz zboží (§ 23)	základní	7			
	snížená	8			
Pořízení nového dopravního prostředku (§ 19 odst. 4)		9			
Režim přenesení daňové povinnosti (§ 92a) – odběratel zboží nebo příjemce služeb	základní	10	25 000	5 250	
	snížená	11			
Ostatní zdanitelná plnění, u kterých je povinnost přiznat daň při jejich přijetí (§ 108)	základní	12			
	snížená	13			
II. Ostatní plnění a plnění s místem plnění mimo tuzemsko s nárokem na odpočet daně				Hodnota	
Dodání zboží do jiného členského státu (§ 64)			20		
Poskytnutí služeb s místem plnění v jiném členském státě vymezených v § 102 odst. 1 písm. d) a odst. 2			21		
Vývoz zboží (§ 66)			22		
Dodání nového dopravního prostředku osobě neregistrované k dani v jiném členském státě (§ 19 odst. 4)			23		
Zasílání zboží do jiného členského státu (§ 8)			24		
Režim přenesení daňové povinnosti (§ 92a) – dodavatel zboží nebo poskytovatel služeb			25		
Ostatní uskutečněná plnění s nárokem na odpočet daně (např. § 24a, § 67, § 68, § 69, § 70, § 89, § 90, § 92)			26		
III. Doplnující údaje					
Zjednodušený postup při dodání zboží formou třístranného obchodu (§ 17) prostřední osobou			Pořízení zboží	30	
			Dodání zboží	31	
Dovoz zboží osvobozený podle § 71g				32	
Oprava výše daně u pohledávek za dlužníky v insolventním řízení (§ 44)			Věřitel	33	
			Dlužník	34	
IV. Nárok na odpočet daně			Základ daně	V jiné výši	Krácený odpočet
Z přijatých zdanitelných plnění od plátců	základní	40	405 268	85 106	
	snížená	41	11 618	1 743	
Při dovozu zboží, kdy je správcem daně celní úřad		42			
Ze zdanitelných plnění vykázaných na řádcích 3 až 13	základní	43	25 000	5 250	
	snížená	44			
Korekce odpočtů daně podle § 75 odst. 4, § 77, § 79 až § 79c		45			
Odpočet daně celkem (40 + 41 + 42 + 43 + 44 + 45)		46		92 099	
Hodnota pořízeného majetku vymezeného v § 4 odst. 4 písm. d) a e)		47			
V. Krácení nároku na odpočet daně					
Plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně		50			
Hodnota plnění nezapočítávaných do výpočtu koeficientu (§ 76 odst. 4)		51	S nárokem na odpočet	Bez nároku na odpočet	
Část odpočtu daně v krácené výši		52	Koeficient (%)	100,0	Odpočet
Vypořádání odpočtu daně (§ 76 odst. 7 až 10)		53	Vypořádací koeficient (%)		Změna odpočtu
VI. Výpočet daně					
Úprava odpočtu daně (§ 78 a násled.)			60		
Vrácení daně (§ 84)			61		
Daň na výstupu (součet 1 až 13 – 61 + daň podle § 108 jinde neuvedená)			62		6 750
Odpočet daně (46 V jiné výši + 52 Odpočet + 53 Změna odpočtu + 60)			63		92 099
Vlastní daň (62 – 63)			64		0
Nadměrný odpočet (63 – 62)			65		85 349
Rozdíl oproti poslední známé dani při podání dodatečného daňového přiznání (62 – 63)			66		0

Příloha B: List č. 10 k dani z pozemků, 2019

List k dani z pozemků

Poplatník daně: CZ25242407   zdrojovací období - rok: 2019   List číslo: 10

II. ODDÍL – údaje k dani z pozemků   Počet příloh k listu: 1

201 Předmět daně z pozemků: B
 Pozemky:
 A – orná půda, chmelnice, vinnice, zahrada, ovocný sad
 B – trvalý travní porost (dříve louka, pastvina)
 C – hospodářský les
 Kód souboru lesních typů:
 D – výhled u intenzivním a průmyslovým činnostem
 E – zastavěná plocha a nádvoří
 F – stavební pozemek
 G – ocelová plocha
 Zpevněné plochy pozemků, užívané k podnikání nebo v souvislosti s ním:
 X – zemědělská výroba, lesní a vodní hospodářství
 Y – průmysl, stavebnictví, doprava, energetika, ostatní zemědělská výroba, ostatní druhy podnikání

202 Datum zápisu vkladu, práva vlastnického nebo ostatní spíše podmínky po nabytí vlastnického práva k nemovité věci vydražené v dražbě (vyplňte jen, pokud na tomto listu přiznávané předměty daně v pozdějším termínu podle § 13a odst. 1) nebo odst. 12 zákona)   den: měsíc: rok:

204 Název katastrálního území: BEZDRUŽICE   205 Název katastrálního území: KRIVICE   206 Kód katastrálního území: 603732

207 Parcely – v případě nedostatečného počtu následujících políček použijte přílohu k listu – lexikon 25 5534

a) parcelní číslo	b) výměra parcely nebo zpevněné plochy v m ²	c) převahový vztah	d) výměra zastavěná zdanitelnými stavbami v m ²	e) právní důvody nároku na osvobození	f) nárok na osvobození ve výměře v m ²	g) poslední rok osvobození
121/1	362,00	V				
183/2	267,00	V				
183/3	626,00	V				
183/5	53,00	V				
183/6	48,00	V				
202/2	1571,00	V				

208 Výměra v m² celkem, a to i z příloh k formě lesu: 42738,00   a) výměra celkem: 0,00   b) zastavěná zdanitelnými stavbami: 0,00   c) nárok na osvobození: 0,00

209 Pops změny účelovy k uplatnění nároku na osvobození:

Č. ř.	Vypočet daně z pozemků	Poplatek	Měrná jednotka	Finanční ústředí
210	Celková výměra pozemku snížená o výměru zastavěnou zdanitelnými stavbami, celková výměra stavebního pozemku nebo zpevněné plochy	42738,00	m ²	
211	Cena pozemku za 1 m ² podle § 5 odst. 1 a 2 zákona – vyplňte pouze u předmětů daně A až D	2,72	Kč	
212	Základ daně podle § 5 odst. 1 a 2 zákona (zaokrouhlí se na celé Kč nahoru) – vyplňte pouze u předmětů daně A až D	116248	Kč	
213	Sazba daně podle § 6 odst. 1 zákona – vyplňte pouze u předmětů daně A až D	0,25	%	
214	Základ daně podle § 6 odst. 3 zákona – vyplňte pouze u předmětů daně E až G, X a Y		m ²	
215	Sazba daně podle § 6 odst. 2 zákona – vyplňte pouze u předmětů daně E až G, X a Y		Kč/m ²	
216	Koeficient podle § 6 odst. 4 zákona – vyplňte pouze u předmětů daně F			
217	Dan z pozemků (zaokrouhlí se na celé Kč nahoru)	291	Kč	
218	Nárok na osvobození ve výměře		m ²	
219	Výše nároku na osvobození podle § 4 zákona (uveďte na 2 desetinná místa)		Kč	
220	Dan z pozemků po uplatnění nároku na osvobození (zaokrouhlí se na celé Kč nahoru)	291	Kč	
221	Spoluúčastnický podíl na pozemku nebo zpevněné ploše – uveďte pouze, pokud přiznáváte daň za spoluúčastnický podíl na pozemku nebo zpevněné ploše a) číselně b) jmenovitě			
222	Dan z pozemků (v případě přiznání podílu na dani z pozemku se zaokrouhlí na celé Kč nahoru)	291	Kč	
223	Místní koeficient podle § 12 zákona			
224	Výsledná daň z pozemků po úpravě místním koeficientem podle § 12 zákona		Kč	

Příloha C: List č. 2 k dani ze staveb a jednotek, 2019

daňové identifikační číslo / identifikační číslo / rodné číslo: CZ25242407
 Poplatník daně: CZ25242407
 zjednotěná obec – rok: 2 0 1 9
 List k dani ze staveb a jednotek
 Let číslo: 2
 Počet příloh k listu: 0

III. ODDÍL – údaje k dani ze staveb a jednotek

301 Předmět daně: II

Zdanitelné stavby:
 H – budova obytného domu
 I – ostatní budova tvořící příslušenství k budově obytného domu
 J – budova pro rodinnou rekreaci včetně budov rodinných domů využívaných pro rodinnou rekreaci
 K – budova plnění doplňkovou funkcí k budově pro rodinnou rekreaci nebo k budově rodinného domu využívaného pro rodinnou rekreaci
 L – garáž vystavěná odděleně od budovy obytného domu
Zdanitelná stavba užívaná pro:
 M – podnikání v zemědělství, prvovýrobě, lesním a vodním hospodářství
 N – podnikání v průmyslu, stavebnictví, dopravě, energetice nebo ostatní zemědělské výrobě
 O – ostatní druhy podnikání
 P – ostatní zdanitelná stavba

Zdanitelné jednotky:
 Zdanitelná jednotka, jejíž převzatou část podlahové plochy je užívána
 R – pro bydlení (byd) – pro podnikání v zemědělství, prvovýrobě, lesním a vodním hospodářství
 T – pro podnikání v průmyslu, stavebnictví, dopravě, energetice nebo ostatní zemědělské výrobě
 U – pro ostatní druhy podnikání
 V – ako garáž
 Z – ostatní zdanitelná jednotka
 Nebytový prostor ve zd. jednotce užívaný k podnikání: 0

302 Datum zápisu, výkupu práva vlastnického nebo datum splnění podmínek pro nabytí vlastnického práva k nemovité věci vyraženo v dražbě (vyplňován, pokud na tomto listu přizíváme podmíněnou daň v pozdějším termínu, podle § 13a odst. 11 nebo odst. 12 zákona):
 dan: měsíc: rok: / /

303 Název obce: BEZDRUŽICE

304 Název katastrálního území: ŘEŠÍN
 305 Kód katastrálního území: 6 0 3 7 7 5

306 Zdanitelné stavby nebo zdanitelné jednotky – v případě nedostatečného počtu následujících položek použijte přílohu k listu – lexopis 25 5536

a) číslo popisné nebo evidenční	b) číslo jednotky	c) stavba na parcelě číslo	d) rok dokladování stavby	e) právní vztah	f) výměra zastavěné plochy zdanitelné stavby nebo podlahová plocha zdanitelné jednotky v m ²	g) právní důvody nárůstu nebo osvobození	h) pozadí nár. osvobození
2,9		3,2		V	2,11,0,0		

307 Zastavěná plocha zdanitelných staveb nebo podlahová plocha zcař. jednotek celkem v m² – uveďte soubor výměr, a to i z příloh k tomuto listu: 2,11,0,0

308 Účel užití zdanitelné stavby nebo zdanitelné jednotky či souhrnu zdanitelných staveb nebo zdař. jednotek, pokud změň, důvody k uplnění nároku na osvobození

Č. ř.	Výpočet daně ze staveb a jednotek	Poplatek	Měrná jednotka	Finanční úřad
309	Výměra podlahové plochy zdanitelné jednotky – vyplňte pouze u zdanitelných jednotek R až Z		m ²	
310	Koeficient podle § 10 odst. 3 zákona – vyplňte pouze u zdanitelných jednotek R až Z			
311	Základ daně ze staveb a jednotek – zastavěná plocha zdanitelné stavby H až P nebo upravená podlahová plocha zdanitelné jednotky R až Z (zaokrouhlí se na celé m ² nahoru)	2,11	m ²	
312	Základní sazba daně podle § 11 odst. 1 zákona	2	Kč/m ²	
313	Počet nadzemních podlaží – vyplňte pouze u zcař. staveb H až P	1		
314	Zvýšení základní sazby za další nadzemní podlaží podle § 11 odst. 2 zákona – vyplňte pouze u zcař. staveb H až P	0,75	Kč	
315	Koeficient podle § 11 odst. 3 a 4 zákona – vyplňte pouze u zdanitelných staveb H až O a zd. jednotek R až Z	1,0		
316	Výsledná sazba daně (zaokrouhlí se na 2 desetinná místa)	2,75	Kč/m ²	
317	Daň ze staveb a jednotek (zaokrouhlí se na celé Kč nahoru)	5,81	Kč	
318	Podlahová plocha nebyt. prostoru k podnikání v budově obytl. domu H upravené podlah. plocha nebyt. prostoru k podnikání ve zd. jednotce R, V, Z		m ²	
319	Zvýšení daně podle § 11a zákona (zaokrouhlí se na celé Kč nahoru) – vyplňte pouze u zdanitelných staveb H a zd. jednotek R, V nebo Z		Kč	
320	Poměr výměry podlahových ploch podle § 8 odst. 2 zákona (zaokrouhlí se na 2 desetinná místa)			
321	Výše nároku na osvobození podle § 9 zákona (zaokrouhlí se na 2 desetinná místa)	0,00	Kč	
322	Daň ze staveb a jednotek po případném zvýšení podle § 11a zákona a po uplnění nároku na osvobození	5,81	Kč	
323	Společenský podíl na zdanitelné stavbě nebo zd. jednotce – uveďte pouze, pokud přizíváte daň za obč.ústavní podíl na zdanitelné stavbě nebo zdanitelné jednotce a) číselně b) jmenovitě			
324	Daň ze staveb a jednotek (v případě přiznání podílu na daní ze zdanitelné stavby či zd. jednotky se zaokrouhlí na celé Kč nahoru)	5,81	Kč	
325	Místní koeficient podle § 12 zákona			
326	Výsledná daň ze staveb a jednotek po upravení místním koeficientem podle § 12 zákona		Kč	

K č.j.: 463535/18/2314-00460-400113

Strana 3

Výpočet směrné hodnoty
Daň z nabytí nemovitých věcí

POZEMEK v KÚ BEZDRUŽICE

Parcelní čís. Výměra p. [m ²]	ZC [Kč/m ²]	1. úpr. ZC 2. úpr. ZC	Převáděný podíl	DSH/SH [Kč] Pod. z DSH/SH [Kč]
425/ 6 096.00	3.52	1.000 1.000	1/1	21 457.92
747/4 7 927.00	dle BPEJ	1.000 1.000	1/1	10 542.91
764/ 27 632.00	dle BPEJ	1.000 1.000	1/1	36 750.56

POZEMEK v KÚ KRÍVCE

Parcelní čís. Výměra p. [m ²]	ZC [Kč/m ²]	1. úpr. ZC 2. úpr. ZC	Převáděný podíl	DSH/SH [Kč] Pod. z DSH/SH [Kč]
292/1 1 216.00	2.72	1.200 1.000	1/1	3 964.16
758/ 20 935.00	dle BPEJ	1.200 1.000	1/1	103 083.26

LEGENDA

Výměra p.	výměra pozemku v m ²
Součet zo	součet zastavěných ploch všech podlaží stavby v m ²
Výměra v	výměra podlahové plochy jednotky v m ²
ZC	základní cena v Kč/m ² podle příslušné přílohy vyhlášky č. 419/2013 Sb.
1. úpr. ZC	úprava základní ceny pozemku podle přílohy č. 2, nebo podle přílohy č. 4 vyhlášky č. 419/2013 Sb.
2. úpr. ZC	úprava základní ceny pozemku podle § 6 odst. 5, nebo podle § 11 vyhlášky č. 419/2013 Sb.
Č.p./č.e.	číslo popisné/číslo evidenční
Index I	index cenového porovnání na základě hodnot stavebně technických parametrů podle příslušné tabulky přílohy vyhlášky č. 419/2013 Sb.
Koefic. s	koeficient stáří stavby podle § 14 odst. 5, nebo podle § 16 odst. 5 vyhlášky č. 419/2013 Sb.
Přir. pp	polohová přírážka pro stavby, které jsou samostatnou nemovitou věcí, v Kč podle § 13 odst. 2 vyhlášky č. 419/2013 Sb.
DSH/SH	dílčí směrná hodnota nebo směrná hodnota nemovité věci v Kč podle vyhlášky č. 419/2013 Sb.
Pod. z DSH/SH	podíl z DSH/SH

Příloha E: Účty využívané při účtování dotací

Označení účtu	Název účtu	Účtová třída
041	Pořízení dlouhodobého hmotného majetku	Dlouhodobý majetek
042	Pořízení dlouhodobého nehmotného majetku	Dlouhodobý majetek
221	Bankovní účty	Krátkodobý finanční majetek a peněžní prostředky
346	Dotace ze státního rozpočtu	Zúčtovací vztahy
347	Ostatní dotace	Zúčtovací vztahy
378	Jiné pohledávky	Zúčtovací vztahy
388	Dohadné účty aktivní	Zúčtovací vztahy
545	Ostatní pokuty a penále	Náklady
548	Ostatní provozní náklady	Náklady
648	Ostatní provozní výnosy	Výnosy
668	Ostatní finanční výnosy	Výnosy

Abstrakt

ŽIŽKOVÁ, Petra. *Daňová problematika zemědělského podniku a účtování dotací*. Plzeň, 2019. 74 s. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta ekonomická.

Klíčová slova: daňový systém ČR, zemědělství, účtování dotací

Vypracovaná bakalářská práce se zaměřuje na problematiku daňového systému České republiky a dotací poskytovaných v zemědělství. Nejprve jsou v první a druhé kapitole teoreticky vymezena zvolená témata. Třetí kapitola následně prezentuje zemědělský podnik AGROFARMY BEZDRUŽICE, s.r.o. Nejvýznamnější kapitoly pro hlavní výstup práce představují kapitola čtvrtá a pátá, neboť aplikují teoretické poznatky na konkrétních situacích v zemědělském podniku v podobě charakteristiky jednotlivých daní, které společnost zatěžují a specifických příkladů účtování poskytovaných dotací. Konec práce podává zhodnocení aplikovaných poznatků a případné návrhy na zlepšení ekonomické situace podniku. Hlavní přínos práce představuje zhodnocení a přijetí podaných návrhů, které byly konzultovány přímo s vedením společnosti. Na doporučení a návrhy společnost reagovala začleněním těchto hodnocení do procesu plánování budoucího hospodaření.

Abstract

ŽIŽKOVÁ, Petra. *Tax problematic of an agricultural company and accounting of subsidies*. Pilsen, 2019. 74 p. Bachelor Thesis. University of West Bohemia. Faculty of Economics.

Key words: tax system in the Czech Republic, agriculture, accounting of subsidies

The compiled bachelor thesis focuses on problematic of tax system in the Czech Republic and subsidies provided in agriculture. First two chapters theoretically define selected topics. The third chapter then presents the agricultural company AGROFARMY BEZDRUŽICE, s. r. o. The most important part that ensures the benefit of this thesis represent chapters four and five, because they apply theoretic knowledge on specific situations in the agricultural company in form of tax characteristic and accounting of subsidies which are provided to the concern. The ending of the thesis is giving an evaluation and possible suggestions to improve company's economic situation. The main outcome of the thesis is reflected in these given recommendations. Possible suggestions that could improve company's economic situation were discussed directly with the management department of the concern. The company reacted positively on these possible proposals and it will take them into account in further decisions within the planning phase.